

KADIN GENİTAL SİSTEM ANATOMİSİ

BİRÜNİ ÜNİVERSİTE HASTANESİ

DR. ÖĞR. GÖR. HAZEL ÇAĞIN KUZEY

-
-
- ❑ Kadının üreme organları, pelvik kavitede yerleşmiş ve pelvik taban tarafından desteklenen iç üreme organları ile, vulvada yerleşmiş dış üreme organlarından oluşur
 - ❑ Kadında iç ve dış üreme organları, over hormonları olan östrojen ve progesteronun etkisi ile gelişir ve olgunlaşır

Anterior abdominal duvar

- ❑ Cilt
- ❑ Subkutan tabaka:
 - ❑ Camper's fasyası; yağ tabakasından oluşur, mons pubis ve labium majorun yağlı tabakası ile devamlılık gösterir
 - ❑ Scarpa fasyası; daha derindedir ve firöz dokudan zengindir. Perinede adı Colles fasyası olur.
- ❑ Batın ön duvarı kasları:
 - ❑ M. Rektus abdominus
 - ❑ M. Primidalis
 - ❑ M. Oblikus eksternus
 - ❑ M. Oblikus internus
 - ❑ M. Transversus abdominis

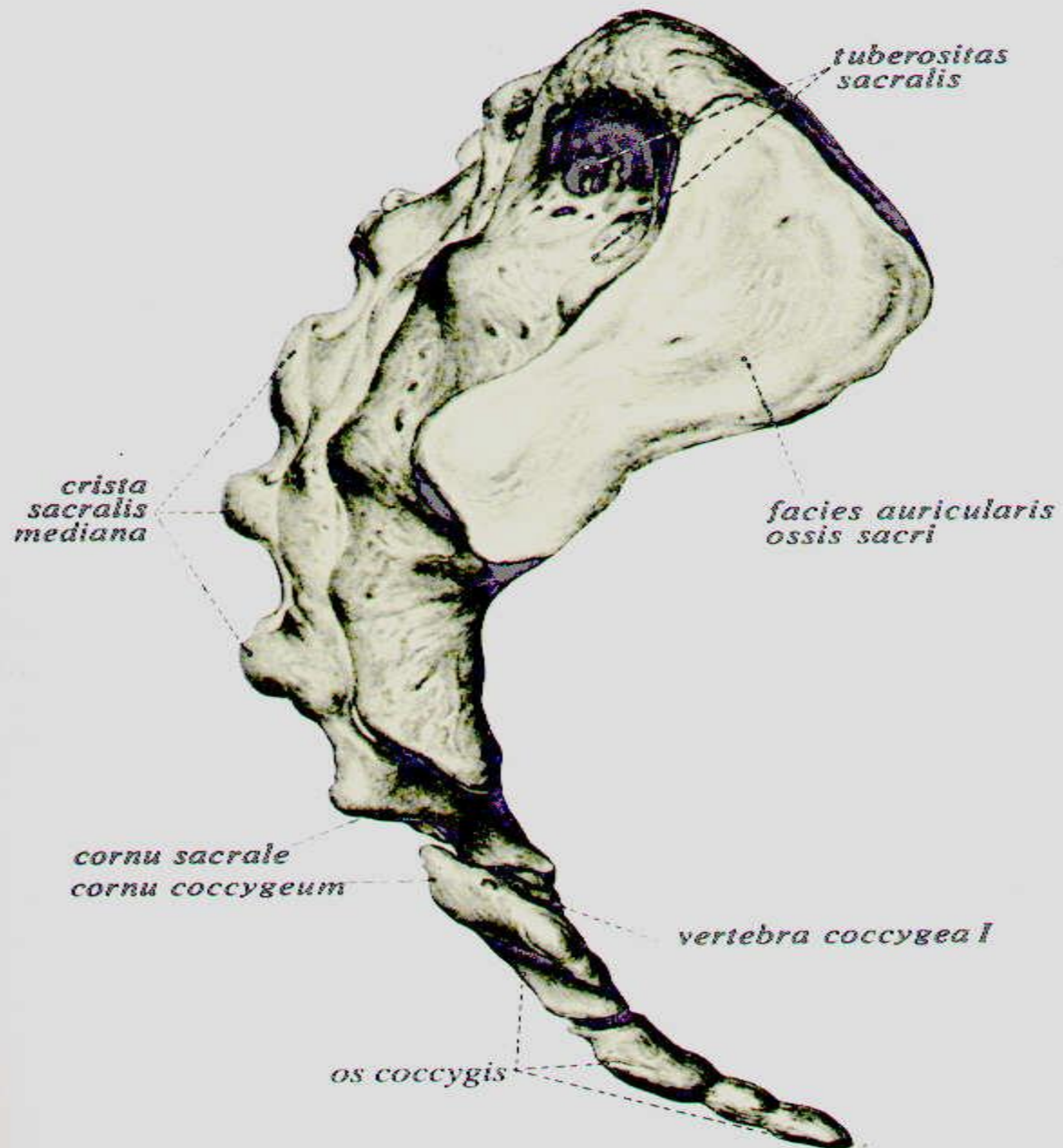
Pelvis

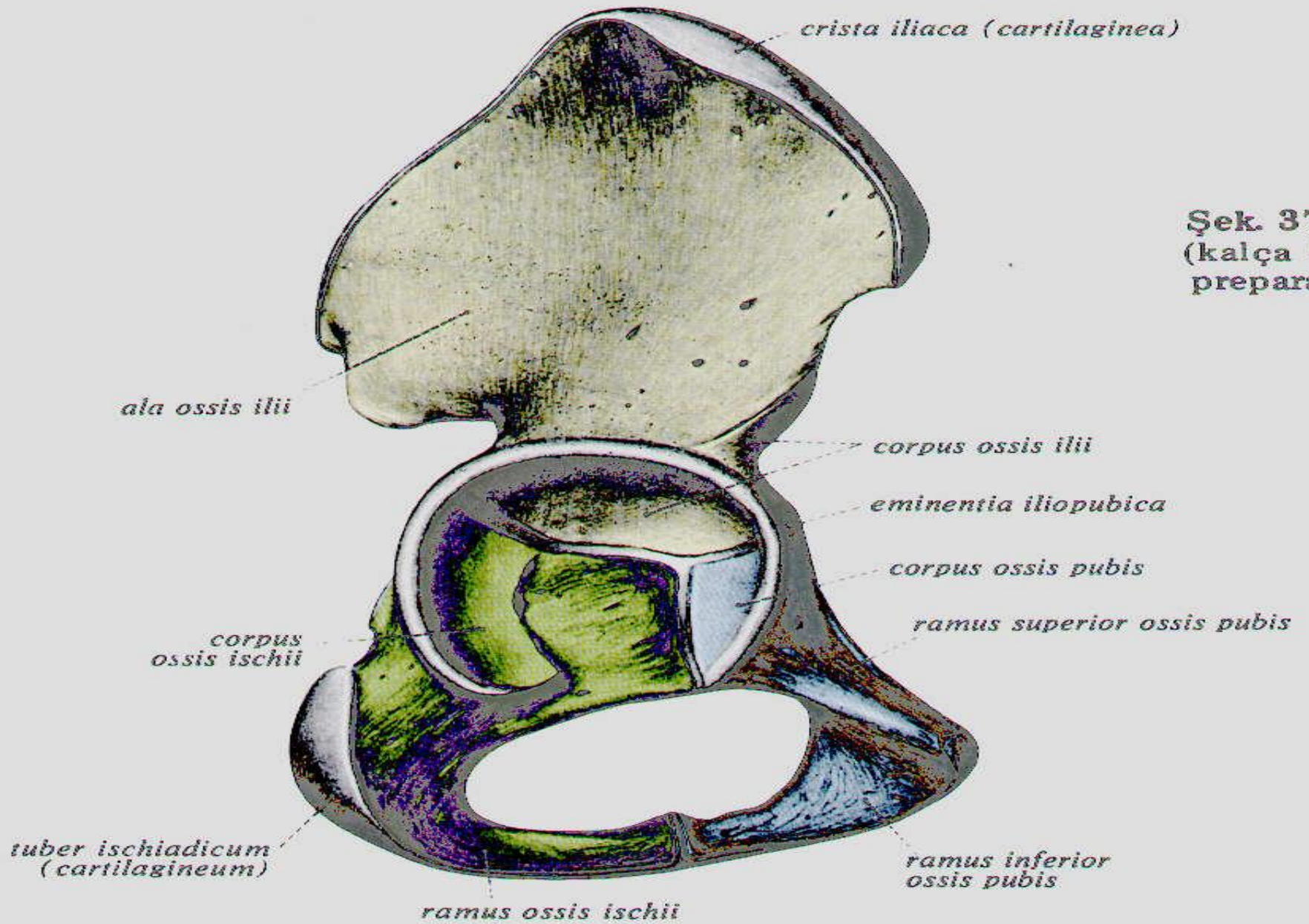
- ❑ Vücut ağırlığını, omurgadan alt ekstremitelere aktaran ana bağlantıdır.
- ❑ Pelvisi sakrum,koksiks ve innominate kemikler (ilium,iskium,pubis) oluşturur
- ❑ Pelvik kemik yapıyı destekleyen bağlar vücuttaki en güçlü bağlardır.

Pelvis kemikleri

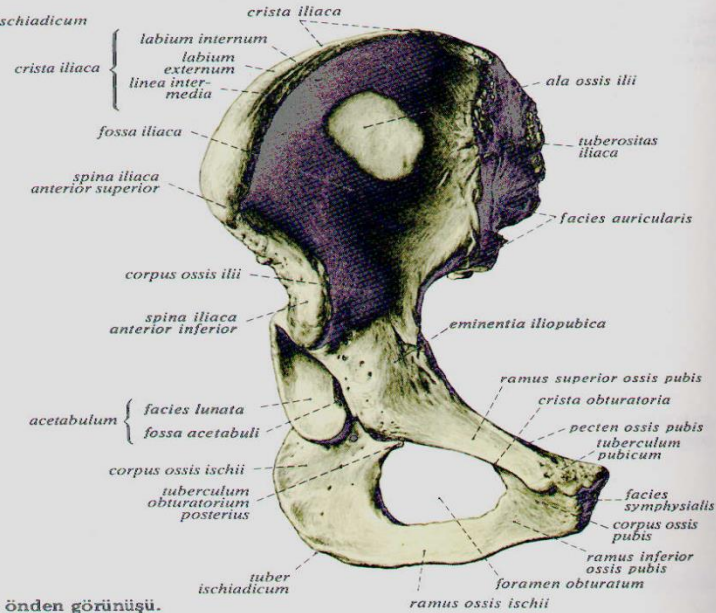
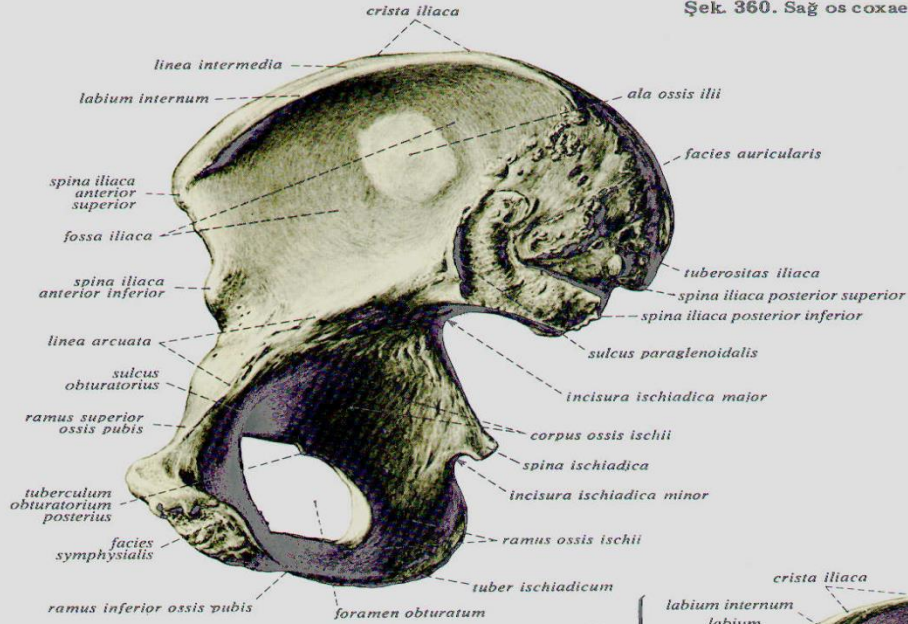
- ☐ Os sacrum
- ☐ Os coccygis (coccyx)
- ☐ Os coxae
 - ☐ Os pubis
 - ☐ Os ischii
 - ☐ Os ilium

Şek. 373B
(kalça kemiği
preparat.)

Şek. 360. Sağ os coxae'nın (kalça kemiği) içten görünüşü.

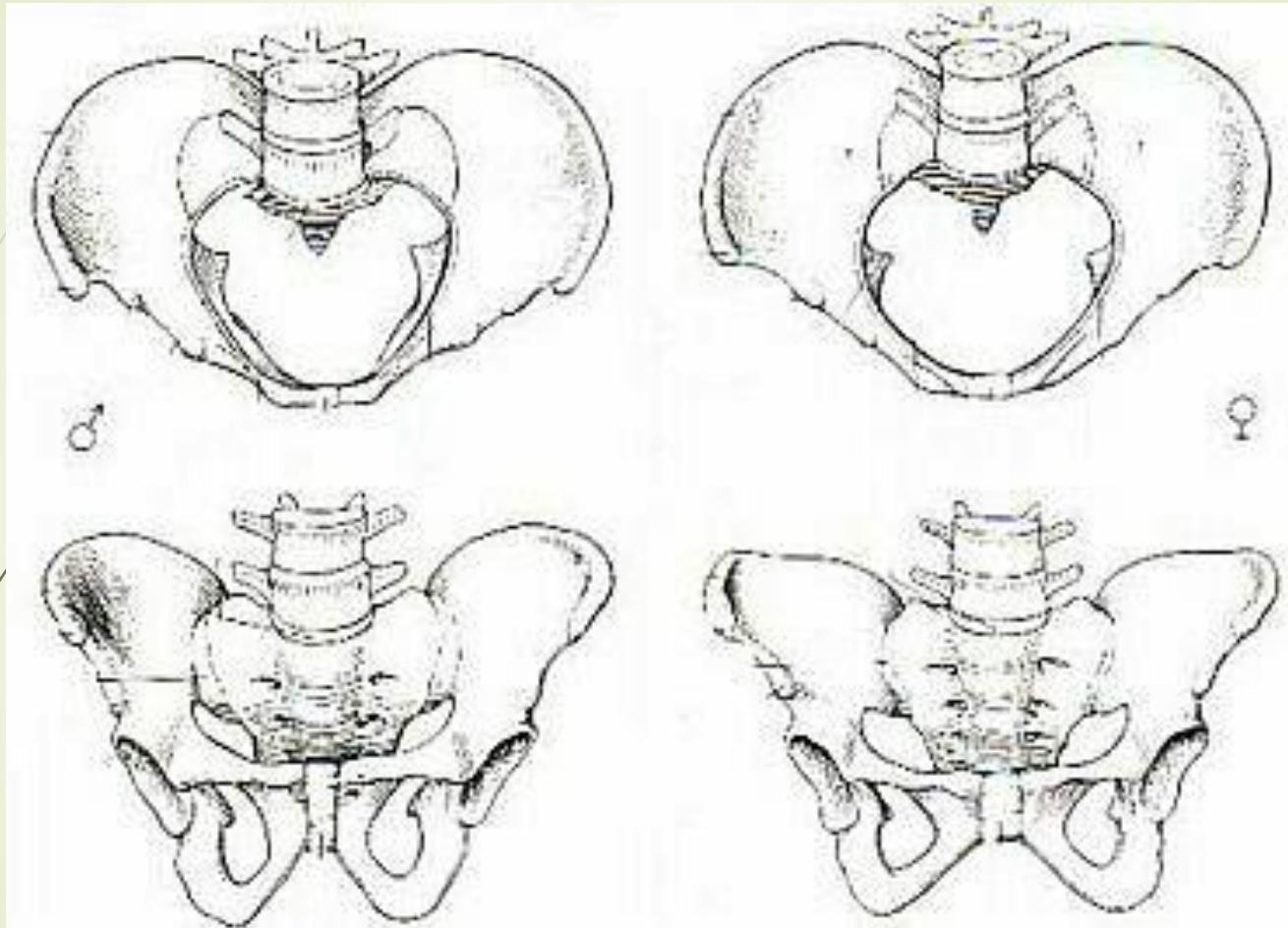

Şek. 361. Sağ os coxae'nın (kalça kemiği) önden görünüşü.

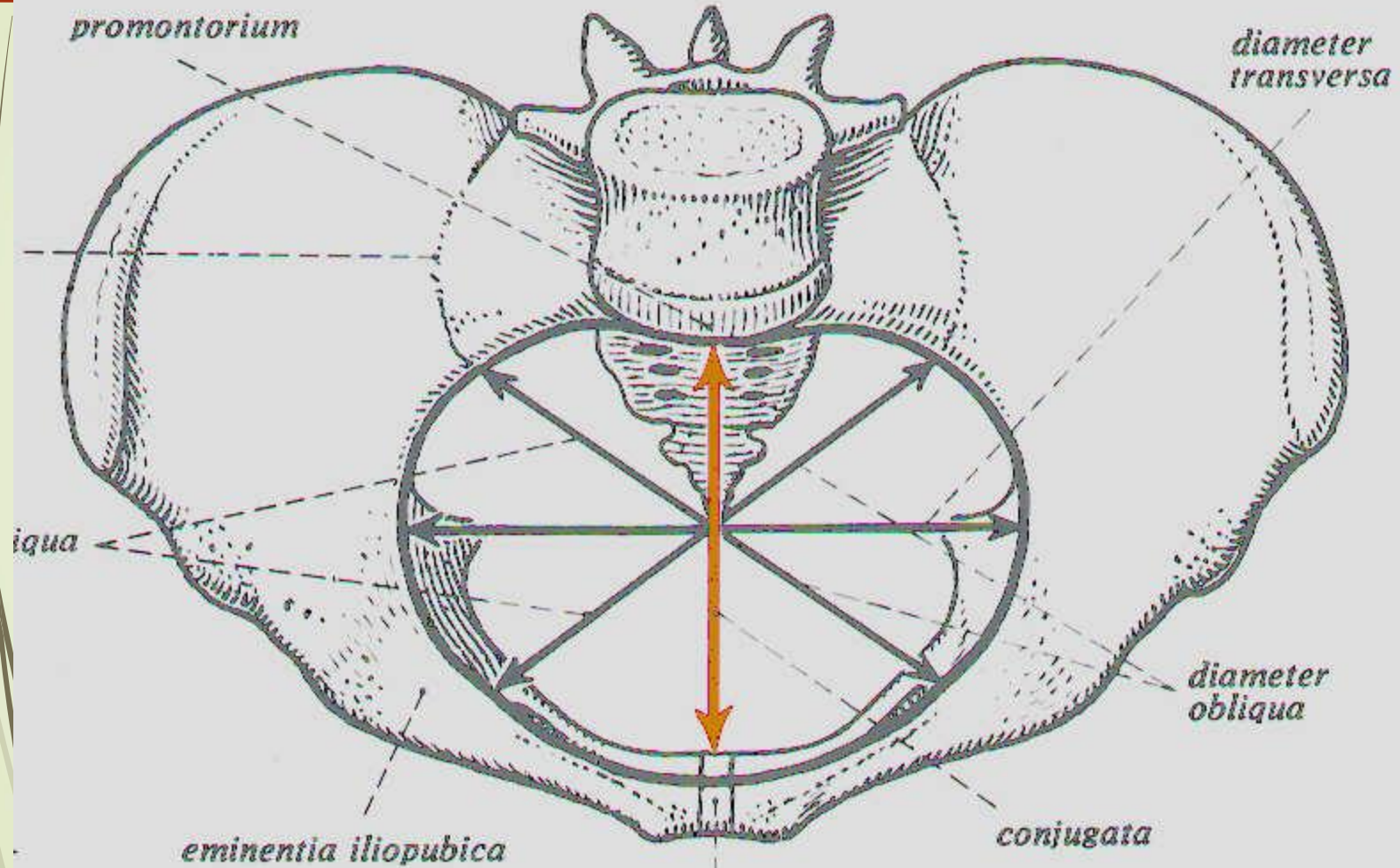

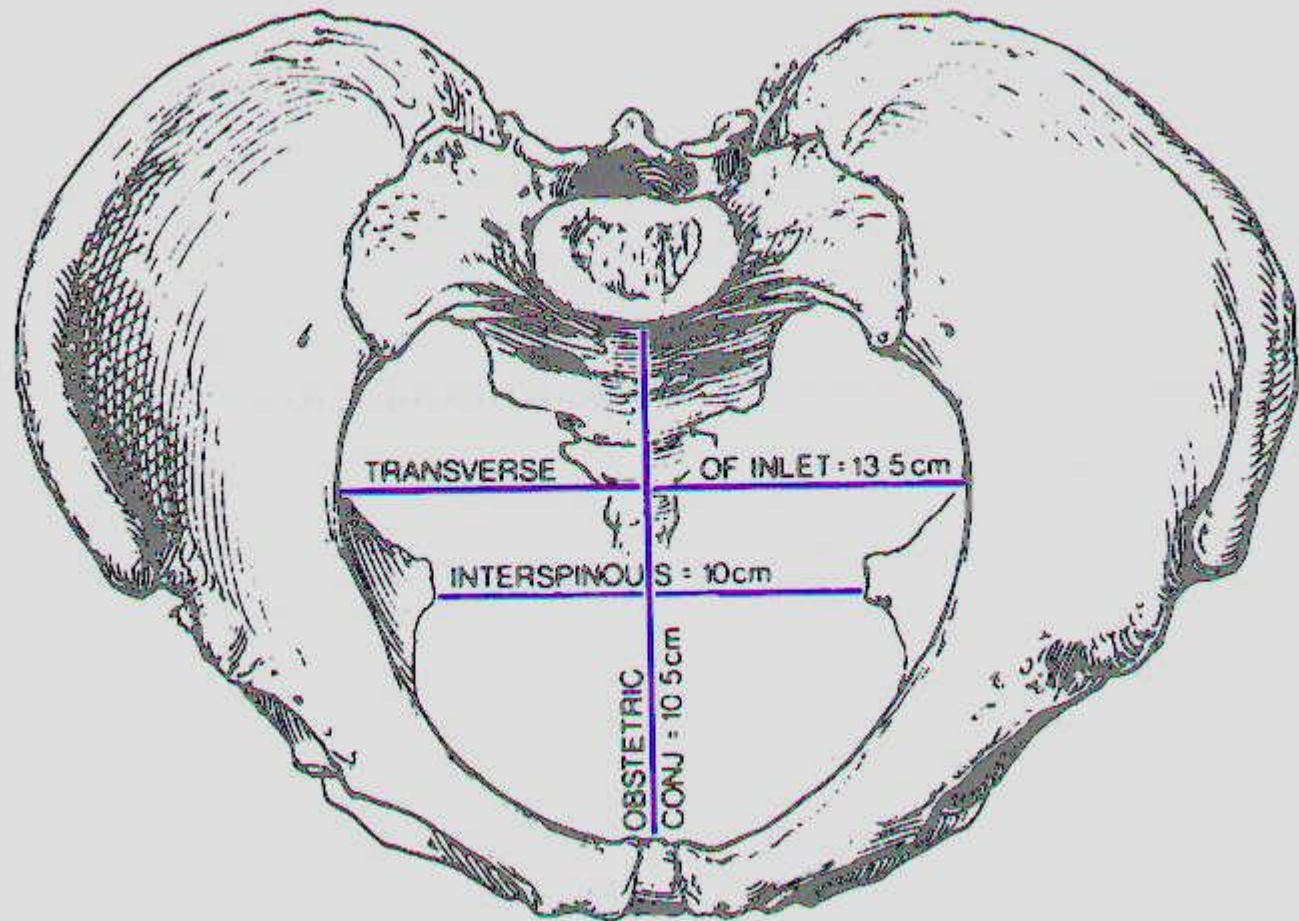
Kadın pelvisi

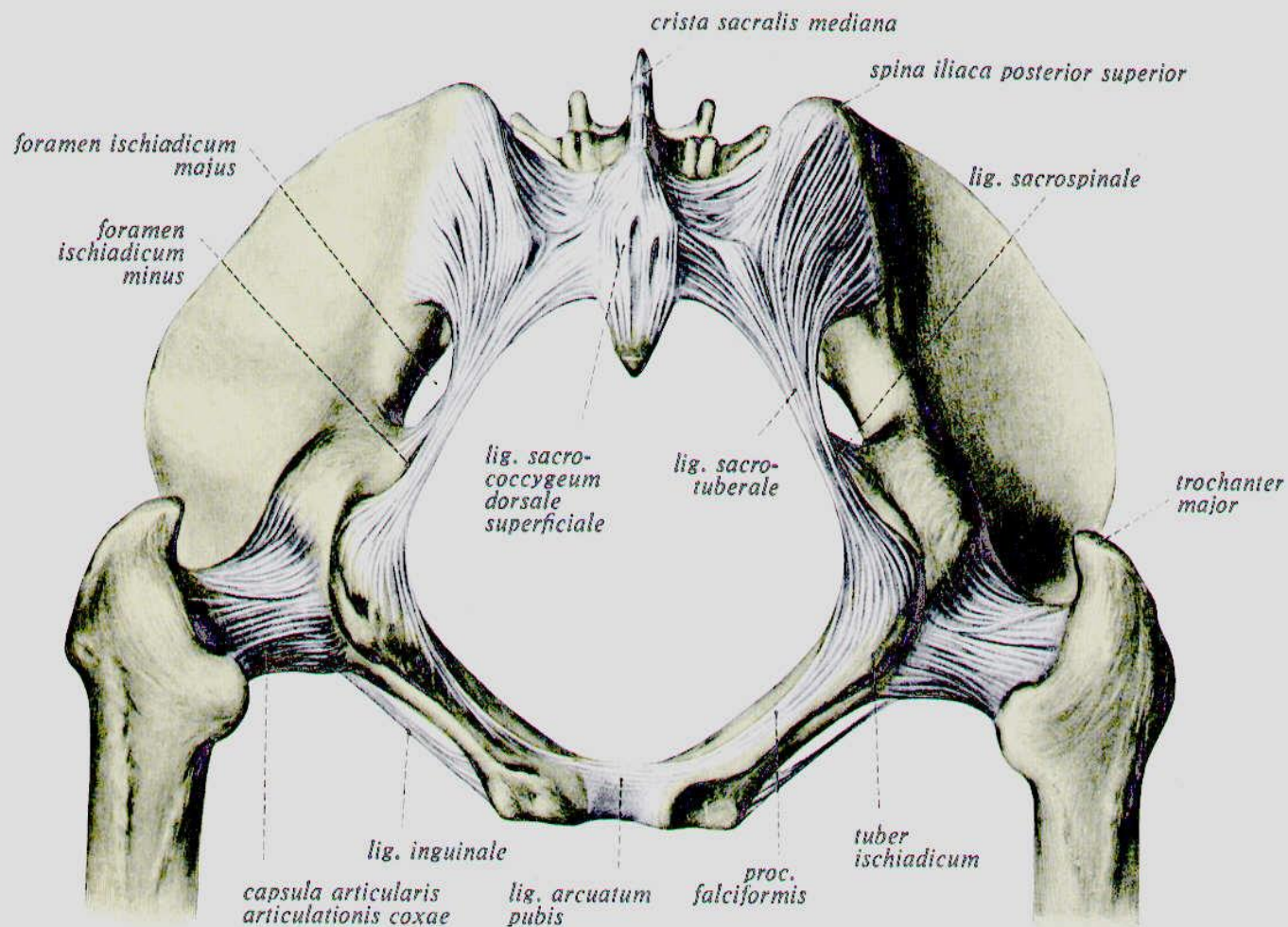
- ❑ Giritimi oval
- ❑ Sakrum promontoryum daha belirgin
- ❑ Sakrum daha uzun ve bükümlü
- ❑ Pelvis boşluğu daha geniş ve daha sığ
- ❑ Asetebulum ve iskia çıkıntıları arası mesafe daha uzun
- ❑ Pubis altı açısı daha geniş

-
-
- ❑ Pelvis major
 - ❑ Pelvis minör
 - ❑ Linea terminalis
 - ❑ Promontoryum-linea arkuata-pecten osis pubis.
 - ❑ Apertura pelvis superiyor
 - ❑ Apertura pelvis inferiyor
 - ❑ sakrum-koksis-ligamentum sakrotuberale-tuberiskiadikum-iskiopubisin kolları

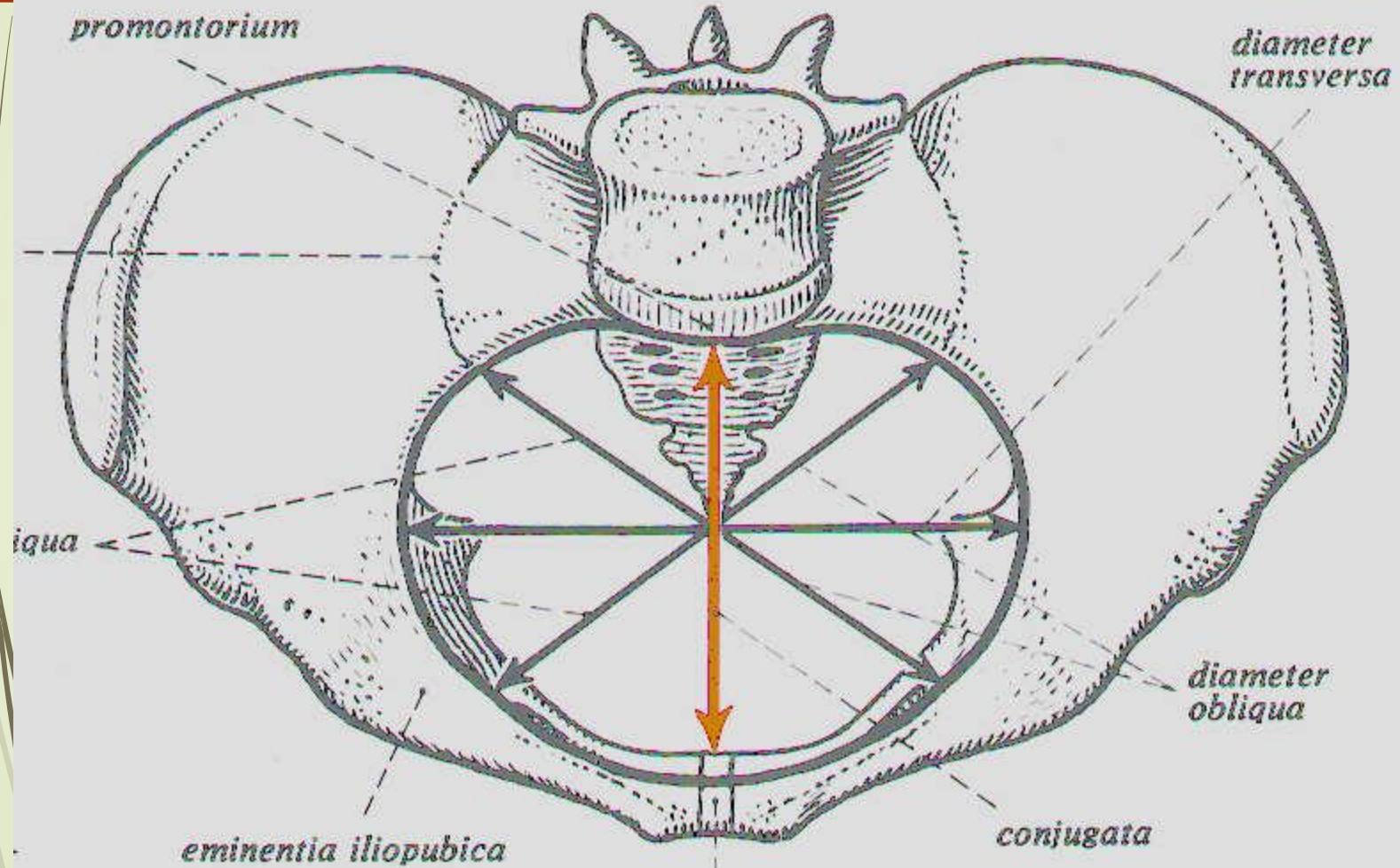

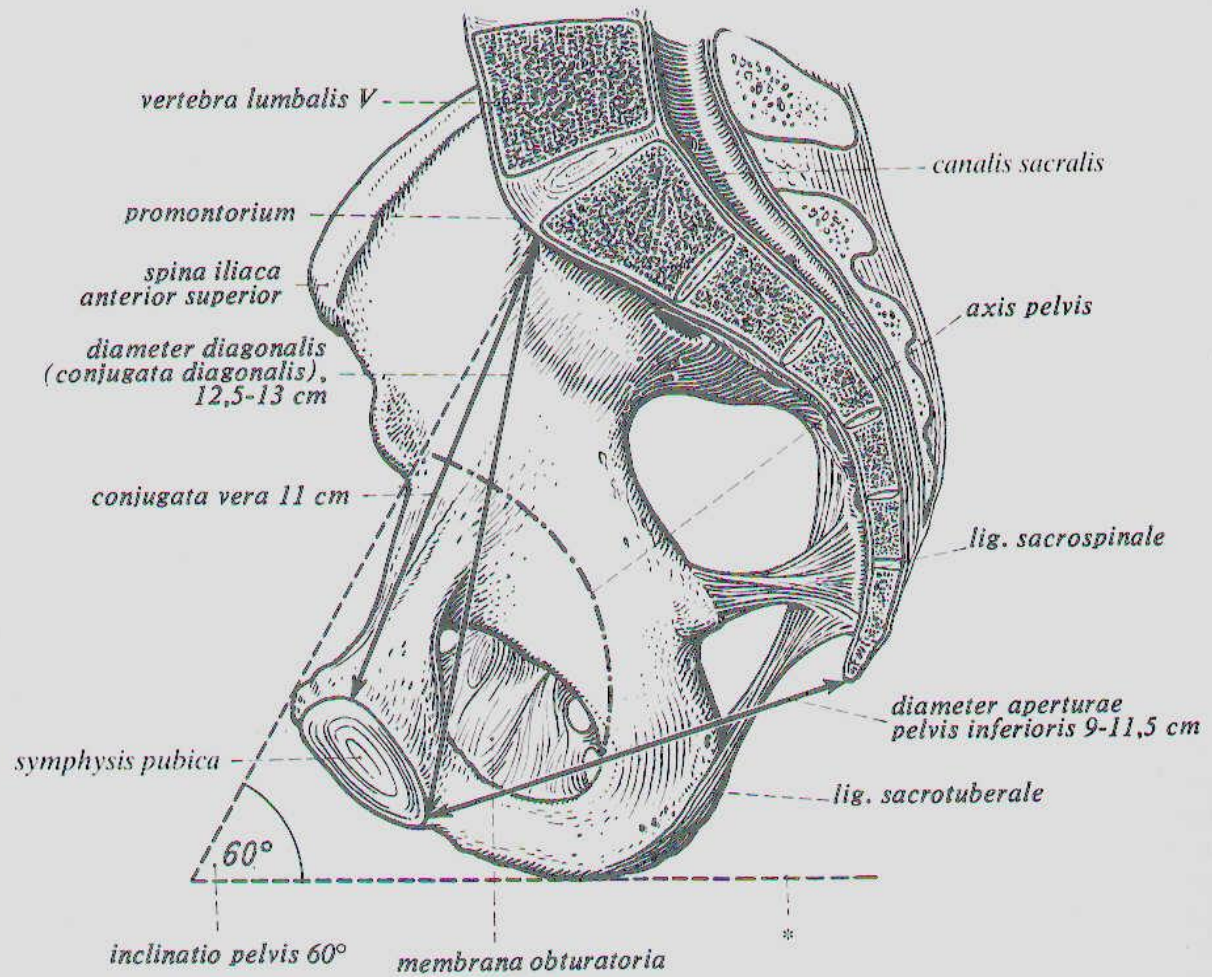

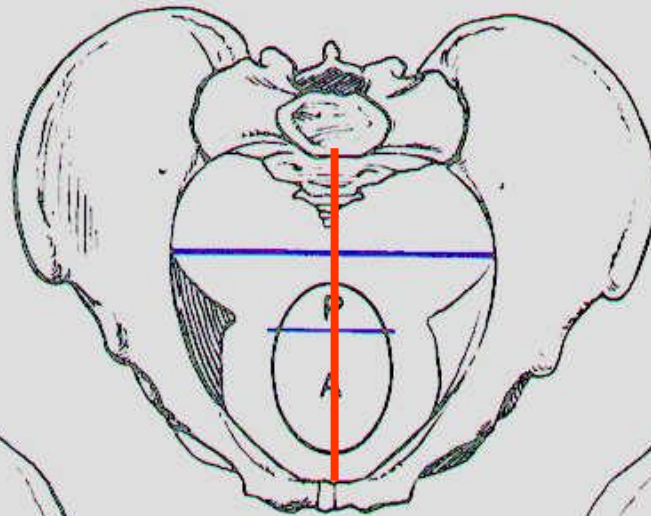

Pelvis giriminin apları

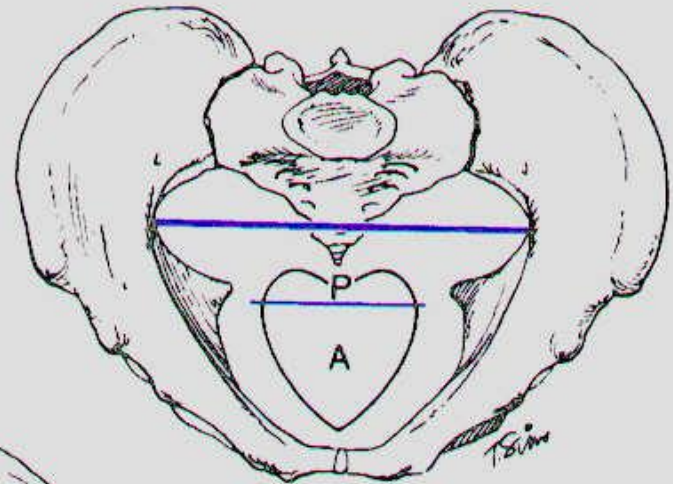
- ❑ Konjugata vera(gerek konjugat) 11,5 cm
- ❑ Konjugata obstetrika
- ❑ Konjugata diagonalis (< 10 cm !)
- ❑ Transver ap 12-13 cm (<12cm!)
- ❑ Oblik ap 12,5 cm

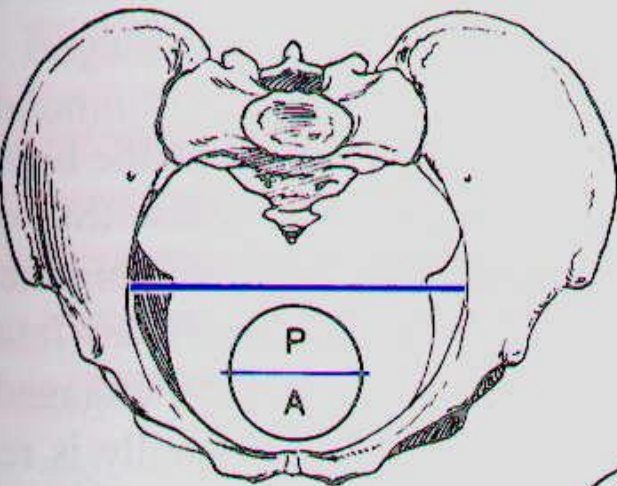

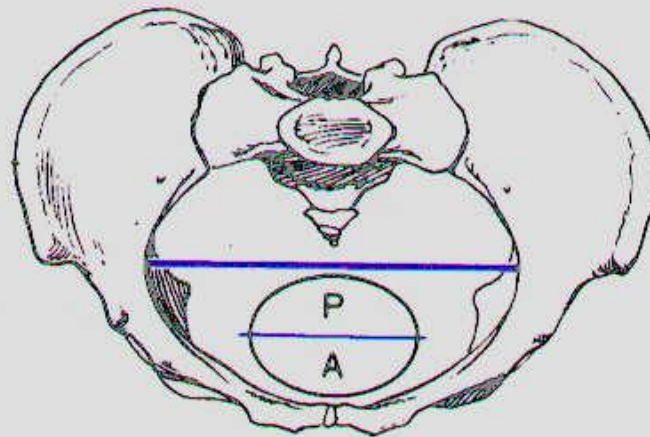
Anthropoid

Android

Gynecoid

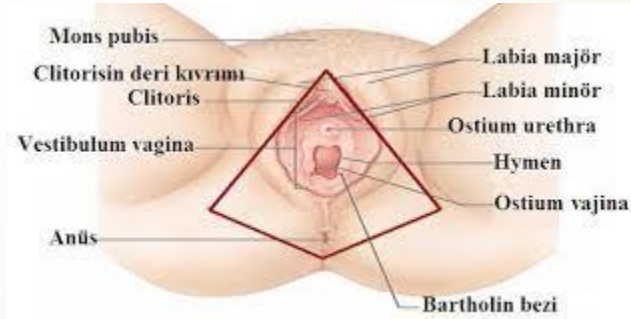

Platypelloid

Kadın Genital Organları

- ❑ Dış genital
- ❑ İç genital

DIŞ GENİTAL ORGANLAR

Dış genital organlar

❑ VULVA

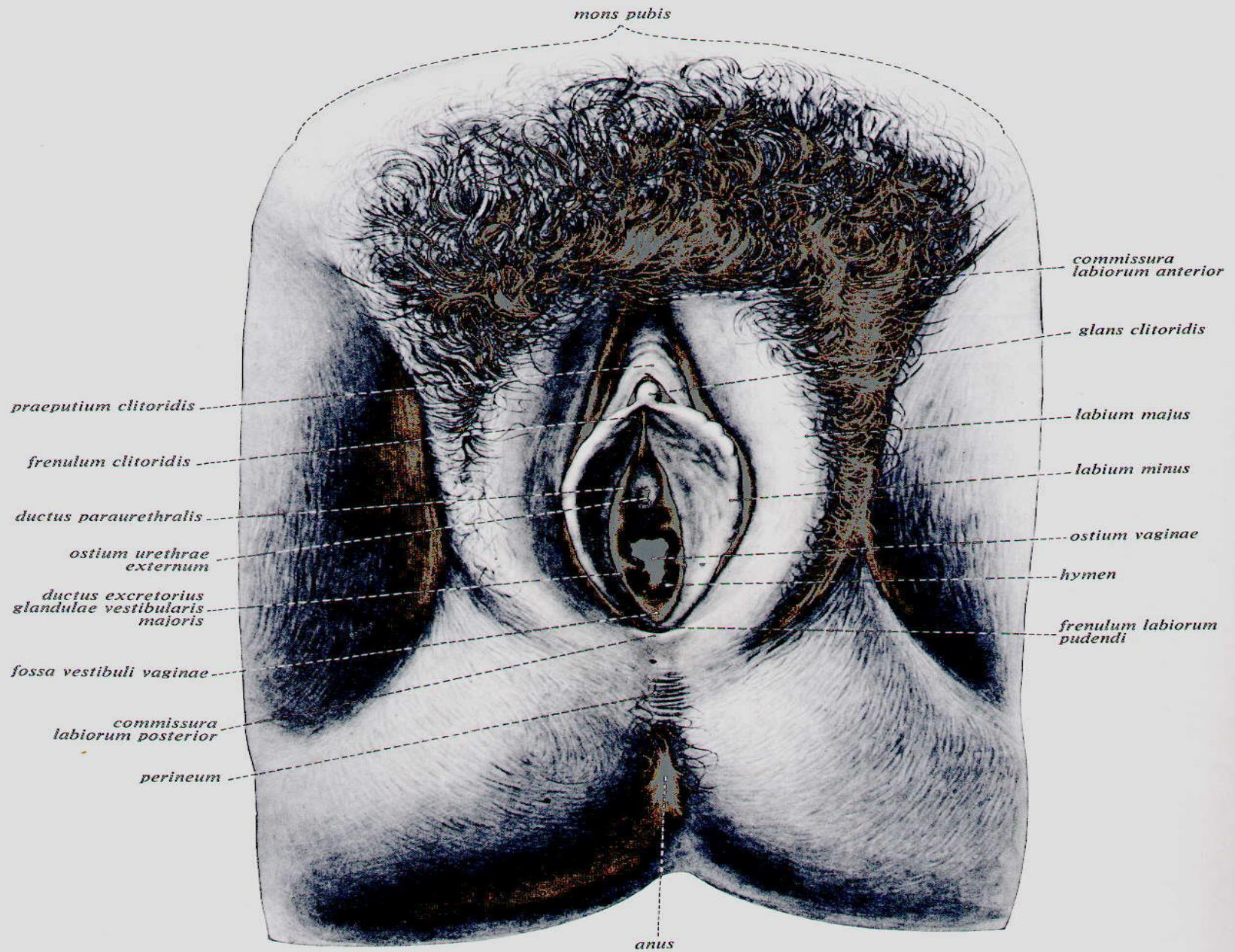
- ❑ Mons pubis (mons veneris)
- ❑ Labia minus (nymphae)
- ❑ Labia majus (rima pudenti iki l.majus arasındaki aralık)
- ❑ Vestibul (orifisyum üretraa eksterna,vajina,bartolin bez kanalları açılır)
- ❑ Üretral ve vajinal açıklık
- ❑ Skene bezleri (paraüretral bezler)
- ❑ Himen
- ❑ Bartolin bezleri (glandula vestibularis major)
- ❑ Glandula vestibularis minor
- ❑ Klitoris (korpus,glans,kurura)
- ❑ Bulbus vestibuli

-
-
- ❑ **VULVA** , kadın dış genital bölgelerine karşıdan bakıldığında üstte "çatıyı" oluşturan leğen kemiklerinin birbiriyle orta hatta birleştiği bölgenin oluşturduğu kabarıklık olan pubis tepesi, altta anüs ve yanlarda büyük (dış) dudaklar adı verilen yapılarca sınırlanan bölgedir.

❑ **MONS PUBİS ;**

- ❑ Tepesi cilt ve altında yağ dokusu içerir.
- ❑ Üzeri genital kıllarla kaplıdır.
- ❑ Pubis tepesinin hemen altında klitoris bulunur.
- ❑ Karın ön duvarı gibi cilt altı dokular içerir (camper ve colles fasyaları)

Şek. 296 = 18 yaşındaki bir kızın dış genital organları (pudendum femininum).

❑ LABİUM MAJUS

- ❑ Mons pubisten perineye kadar uzanan fibroadipoz deri kıvrımıdır
- ❑ Her iki labium majus arka tarafta perine yapısına karışır , bu alan **posterior komissura** adını alır
- ❑ Labium majuslar barasında kalan açıklığa **rima pudendi** denir
- ❑ Dış yüzleri pigmentli olup puberteden sonra kılla kaplanır, iç yüzleri ise düzdür
- ❑ Sebace, ektrin ve apokrin bezler bakımından zengindir
- ❑ **Ligamentum rotundum** inguinal kanaldan geçerek l.majusun ön parçasında deri ve yağ dokusu içinde sonlanır.

❑ LABİUM MİNÜS

- ❑ L.Majuslar arasında kalan ve erektıl deri kıvrımıdır
- ❑ Nöral ve vasküler yapılardan zengin pigmente yapılardır
- ❑ Kıl follikülü,ekrin-apokrin bezleri,ciltaltı yağ dokusu içermezler ancak bir çok sebace bez bulunur
- ❑ Vajinal orifisi çevreleyerek önde 2 parçaya ayrılırlar, üst parçası klitoris üzerinden geçer ve **prepisyum klitoridis** adını alırken, alt parçası klitorisin altından geçerek **frenilum klitoridis** adını alır
- ❑ Arka kısımda birleşerek **fourchette**'i oluşturur

Klitoris

- Erkekteki penis başının kadındaki karşılığıdır ve erektile bir dokudur
- Korpus, krus ve glans olmak üzere 3 parçadan oluşur

☐ Vestibül

- ☐ Labium minuslar arasında bulunan açıklıktır
- ☐ Yanlarda hart çizgisi, iç yanda hymenin dış yüzü, önde klitorisin frenulumu ve arkada fourchetle sınırlıdır
- ☐ Vestibule açılan oluşumlar;
 - ☐ Ostium vajina
 - ☐ Ostium üretra eksterna
 - ☐ Bortholin bezlerinin kanal ağızları (posterioruna açılır)
 - ☐ Skene bezlerinin kanala ağızları (anterioruna açılırlar)

☐ **Bulbus vestibuli**

- ☐ Ostium vajinanın her iki yanında l.minusların naltında yer alan,aşırı vasküler ve erketil dokulardır
- ☐ Arka uçları bartolin bezleriyle komşudur
- ☐ Ön uçları birbirleriyle birleşerek klitorisin yapısına katılır
- ☐ Üstleri bulbokavernöz adelesi ile örtülüdür

Bartolin bezi

- Vestibülün her iki yanında bulbus vestibulinin posteriorunda yer alır
- Üstleri bulbuskavernozus kasları ile örtülüdür
- Her bezin bir kanalı vardır ve bu kanal ile himen ile labium minus arasındaki oluğa açılır
- Salgısı visköz, mukoid ve alkali dir,sadece koitus esnasında akar ve vajinanın kayganlaşmasını sağlar

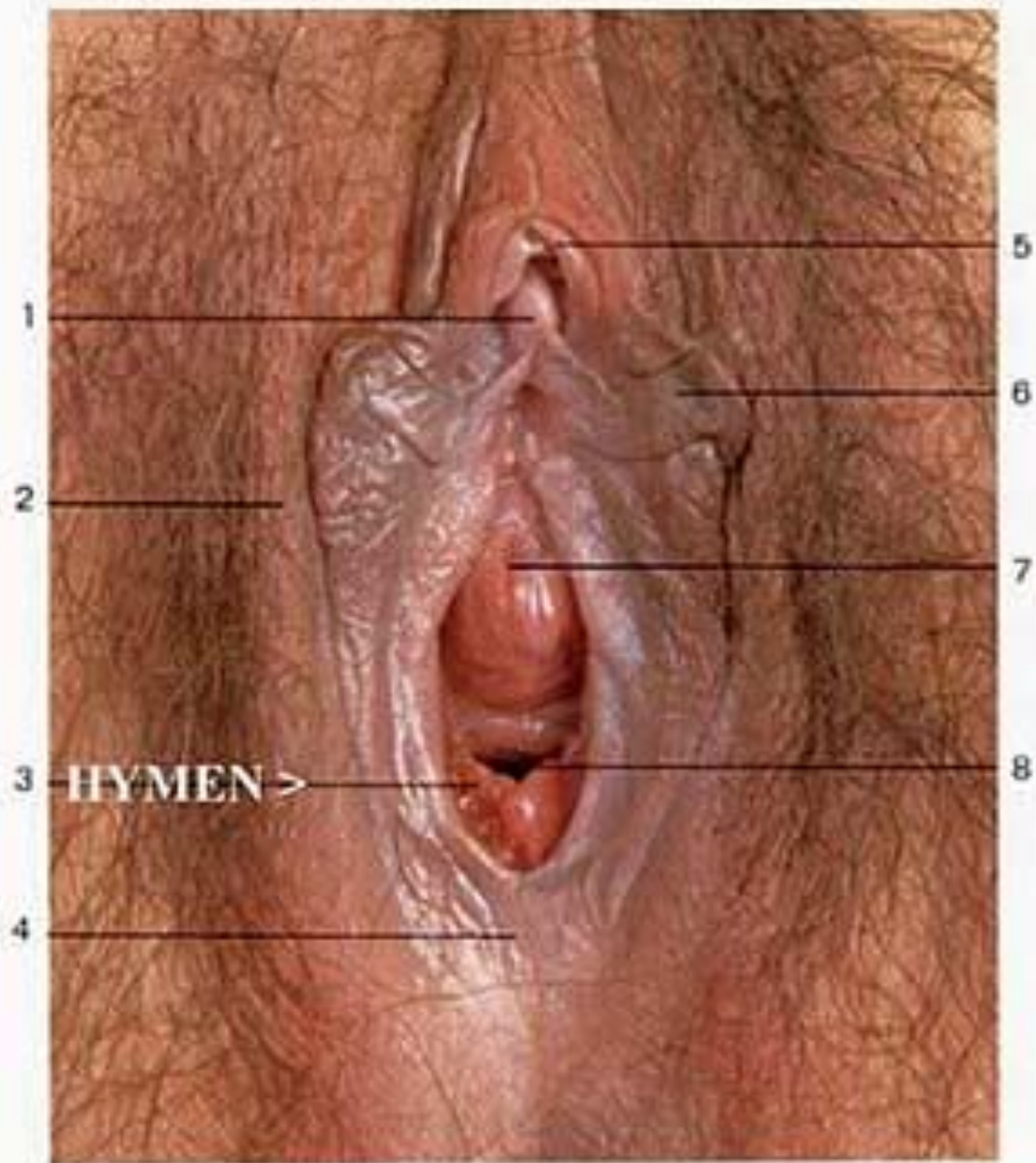
Skene bezleri

- Üretra ile vajen arasında yer alan çok sayıdaki muüköz bezlerdir
- En sık gonoreye bağılı retansiyon abseleri olur bu bezlerde bir de bu bezler trikomonas için de yerleşme yeridir

❑ Himen

- ❑ Vajen girişinde bulunan çepeçevre fibrovasküler membranöz bir yapıdır
- ❑ Normalde tamamen kapalı olmayıp menstruasyon kanının geçmesine engel olmayacak şekilde **annüler (en sık), semilunar, kribriform, septat veya vertikal** yapıda olabilir
- ❑ Patolojik olan tek formu **imperfore himendir** (tamamen kapalı)
- ❑ Doğumdan sonra kalan himen artıklarına **karünküla himenales** denir

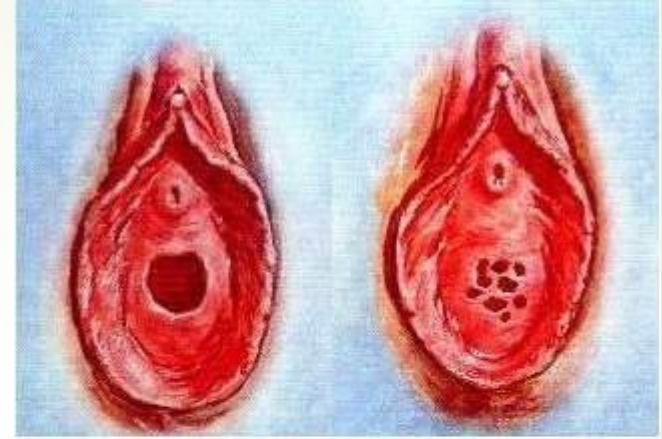

External Genital Organs in the virgin female

Hymen Septalı (Bölmeli)

Hymen Esnek

Hymen Annuler (Halka)

Hymen Cribriform (Delikli)

Hymen İmperfore (Deliksiz)

**Yuvarlak delikli
kızlık zarı**

**Çok sayıda küçük
delikli kızlık zarı**

Deliksiz kızlık zarı

**Düzensiz delikli
kızlık zarı**

Büyük delikli kızlık zarı

Ortası bölmeli kızlık zarı

❑ Perine

- ❑ Pelvisi alttan kaplayan, kas ve fasyadan oluşmuş tabakadır
- ❑ Önde simfisiz pubis, yanlarda tuber iskiadikumlar ve lig. Sakrotuberale arkada ise koksiks arasında kalan eşkenar dörtgen şeklindeki bölgedir.
- ❑ Bu bölge tuber iskiadikumlar arasından geçen hayali transvers bir hat ile interiskial hat ile iki bölüme ayrılır
- ❑ Öndeki üçgene; **trigonum ürogenitale**,
- ❑ Arkada kalan üçgene ; **trigonum anale** denir
- ❑ Bu iki üçgenin arasında kalan bölgeye ise **perineal cisim** (santral perineal tendon) denir
- ❑ Perineal cismin üzerinde rektovajinal (**Denonvilliers fasyası**) uzanır. Bu fasya douglas çukurunun altında yer alarak anorektal ve ürogenital kompartmanları birbirinden ayırır.

❑ Perine katmanları

- ❑ Deri
- ❑ Yüzeyel perine fasyası
- ❑ Yüzeyel perine aralığı
- ❑ Derin perineal fasya
- ❑ Derin perineal aralık (diyafragma ürogenitale)
- ❑ Endopelvik fasya

☐ **Yüzeyel perine aralığı**

- ☐ Yüzeyel perineal fasya
- ☐ Fasya diyafragma ürogenitalis inferior arasındadır.
 - ☐ klitoris radiksi
 - ☐ Bulbus vestibuli
- ☐ Yüzeyel perine kaslar
 - ☐ M transversus perinei superficialis
 - ☐ M. Bulbokavernozus
 - ☐ M. İskiokavernozus
 - ☐ M konstruktör vulva

☐ **Derin perine aralığı**

- ☐ Fasya diyafragma ürogenitalis süperiyor
- ☐ Fasya diyafragma ürogenitalis inferiyor arasındadır
 - ☐ Üretranın bir kısmı
 - ☐ M sfinkter üretra
 - ☐ M. Transversus perinei profundus

☐ Perine kasları

☐ Ürogenital perine kasları

☐ Yüzeyel kaslar

☐ M transversus perinei superfisialis

☐ M. Bulbokavernozus

☐ M. İskiokavernozus

☐ M konstrüktor vulva

☐ Diyafragma ürogenitale kasları

☐ M sfinkter üretra

☐ M. Transversus perinei profundus

☐ Diyafragma pelvis kasları

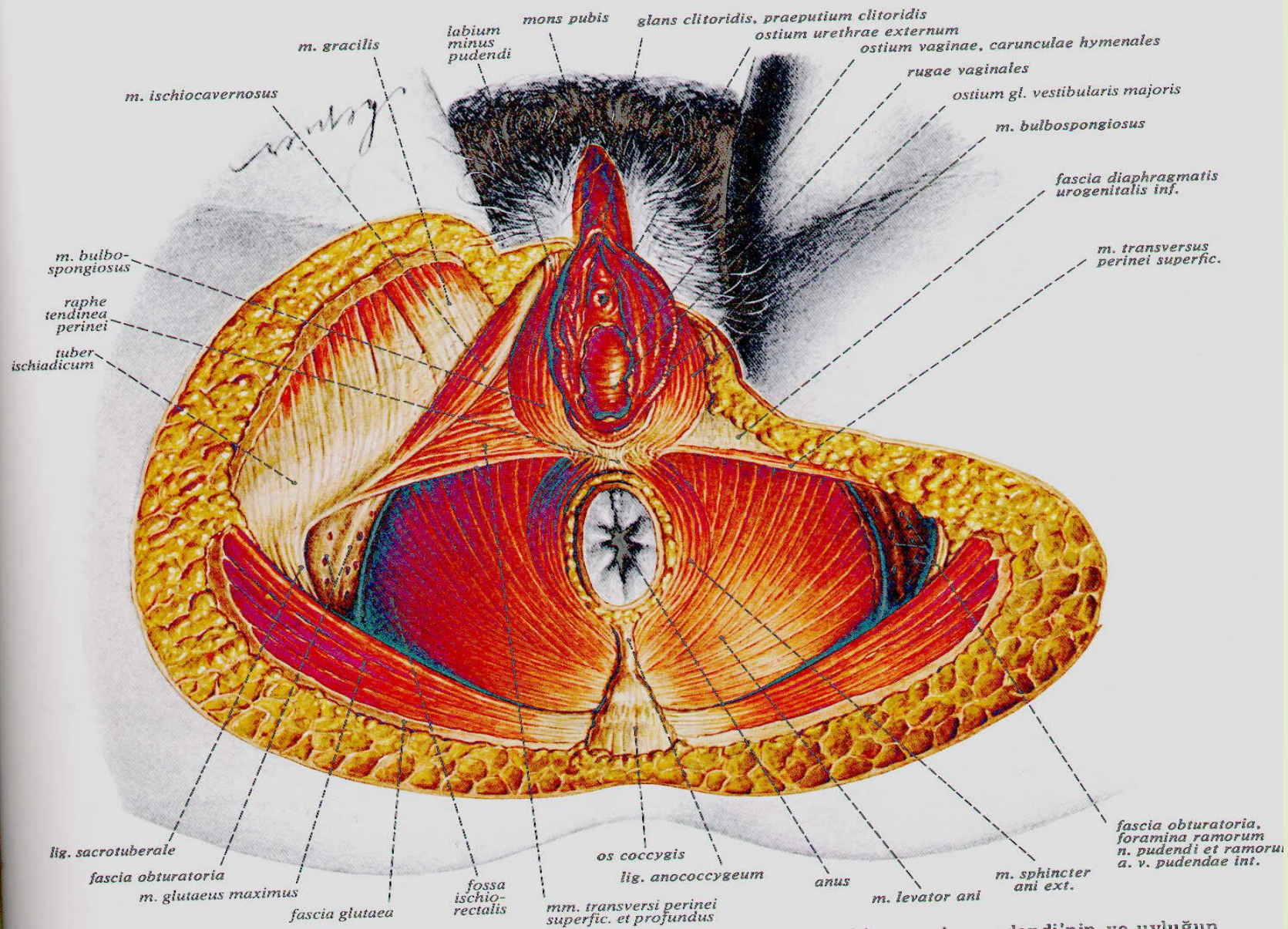
☐ M. Levator ani

☐ M. koksigeus

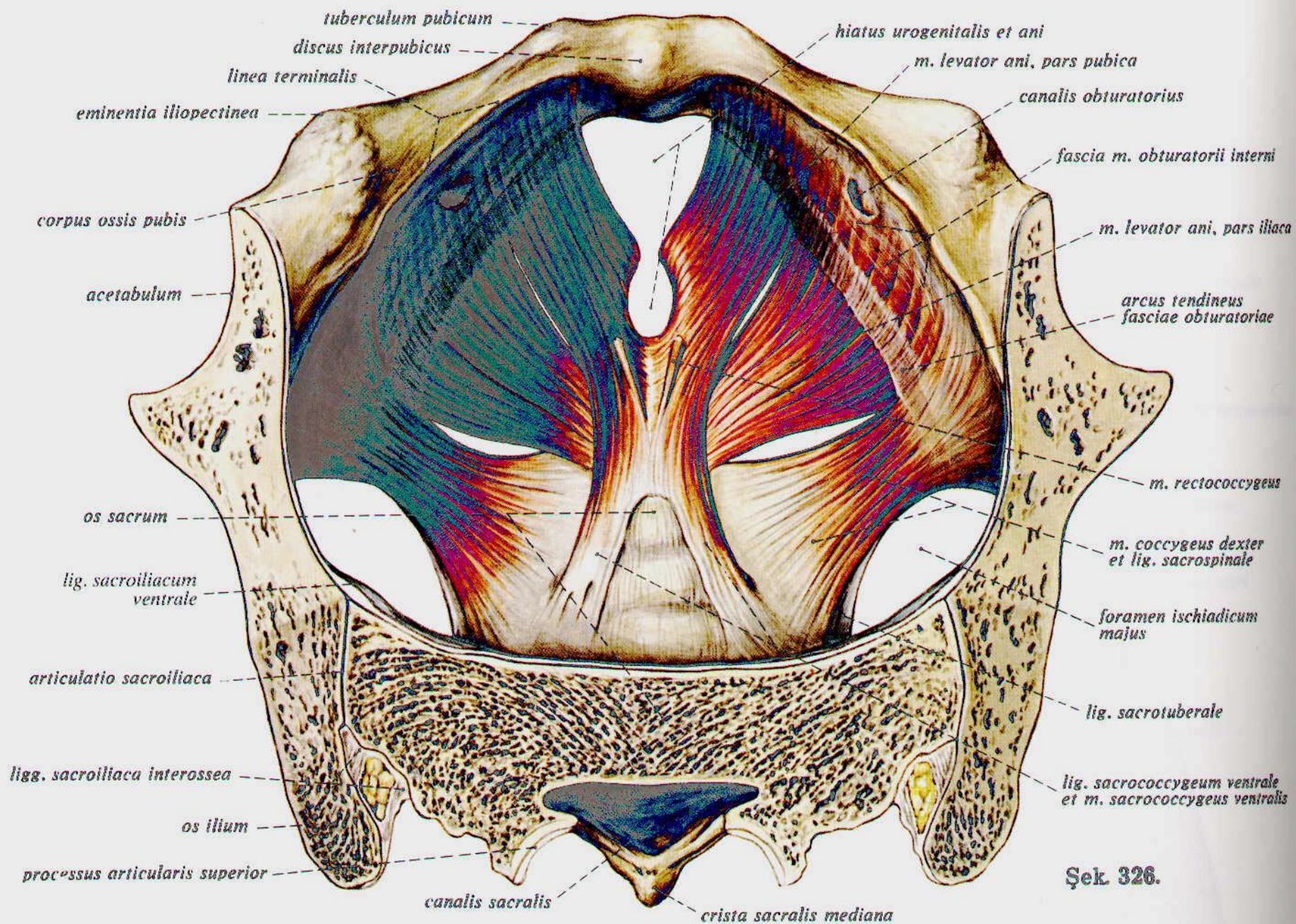

☐ **Anal perine kasları**

- ☐ M. Korrugator kutis
- ☐ M. Sfinkter ani eksternus
- ☐ M. Sfinkter ani internus

Labia minora, labium maius pudendi'nin ve uyluğun

Şek. 326.

Uretra eskterna orifisi

- Klitorisin hemen altında, iç dudakların önde birleştiği yerde bulunur ve idrarın dışarı boşaltılmasını sağlar.

❑ Uretra

- ❑ İdrarın depolandığı mesanenin devamında yer alan bu boru şeklindeki yapı idrar boşaltım sisteminin son basamağını teşkil eder.
- ❑ Uretra kadında erkekten çok daha kısadır. Bu kısalık ve genital sistemin vajina ve anüse yakınlığı, kadınlarda idrar yolu enfeksiyonlarının daha sık yaşanmasına neden olur.
- ❑ Yine ilk cinsel deneyimlerini yaşayan kadınlarda ilişkinin verdiği "tahriş", ilişki sonrasında sık idrara çıkma, idrarı zor yapma, idrarı boşaltamamış olma hissinin yaşanmasına neden olabilir.

❑ Dış genitallerin

❑ Arterleri :

- ❑ A.iliaka internanın dalı olan **a pudenta interna** ve
- ❑ A. Femoralasin dalı olan **a.pudenta eksterna**

❑ Venleri:

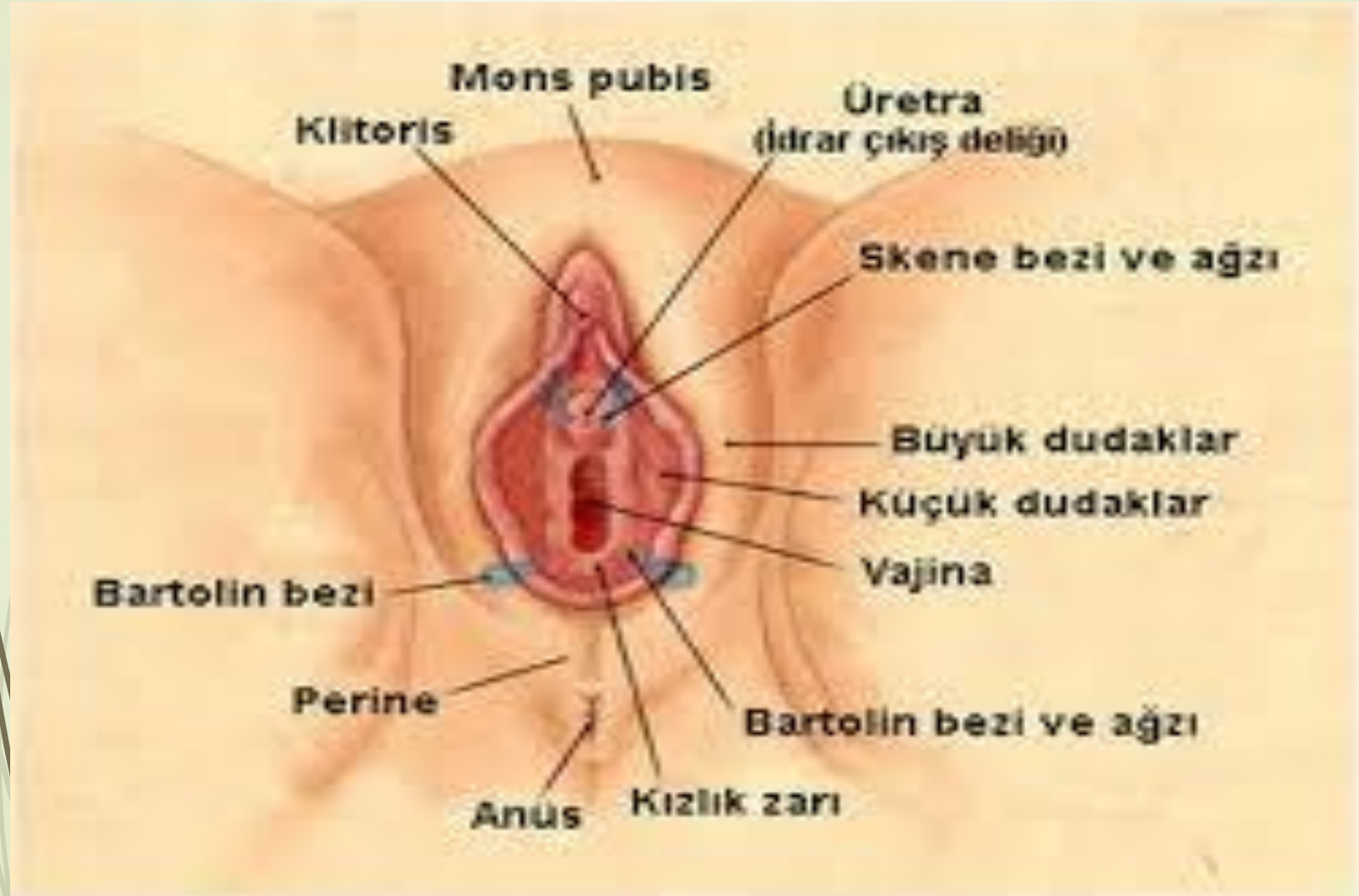
- ❑ **İnternal pudental venlere** drene olurlar

❑ Sinirleri:

- ❑ İnnervasyonunu sağlayan sinirler; **ilioinguinal, genitofemoral (genital dalı),lateral femoral kutanöz (perineal dalı) ve pudental sinir (perineal dalı)**
- ❑ Ağrı duyusunu ileten lifler **S2-S4** seviyesinden medulla spinalise girer

❑ Lenfatikleri:

- ❑ Klitoris ve bartolin bezi hariç **yüzeyel ve derin inguinal lenf noduna**
- ❑ Klitoris ve bartolin bezi **direk pelvik lenfatiklere** drene olurlar

İÇ GENİTAL ORGANLAR

❑ Vajina

- ❑ Üst 2/3'lük kısmı paramezonefrik (müller) kanalından, alt 1/3'lük kısmı ürogenital sinüsten gelişir
- ❑ Vulvayı uterusu birleştiren ön duvarı 7cm, arka duvarı 9cm uzunluğundadır, 2-3cm genişliğinde fibromusküler bir kanaldır
- ❑ Vajen duvarı ile porsiyon uterus arasındaki çıkmazlara forniks vajina denilir, en derini posterior fornikstir ve bu da cul de sac (douglas çukuru) ile komşudur. Kuldusentez buradan girilerek yapılır.
- ❑ Vajeni alt üriner ve gastrointestinal traktüsten ayıran yapı endopelvik fasyadır

- ❑ Vajenin 3 tabakası vardır

- ❑ Mukoza:

- ❑ Çok katlı,non keratinize yassı epitelle örtülür
 - ❑ Bez yapısı içermez
 - ❑ Kolumna rugarum;vajen duvarında enlemesine seyreden mukozal kıvrımlardır,erektilözellik gösterirler ve kavernöz doku ihtiva ederler,rugalar hormona duyarlıdır
 - ❑ Laktobasillerin hakim olduğu mikst bir flora vardır ve vajinal ph 3.5-4.5 arasındadır

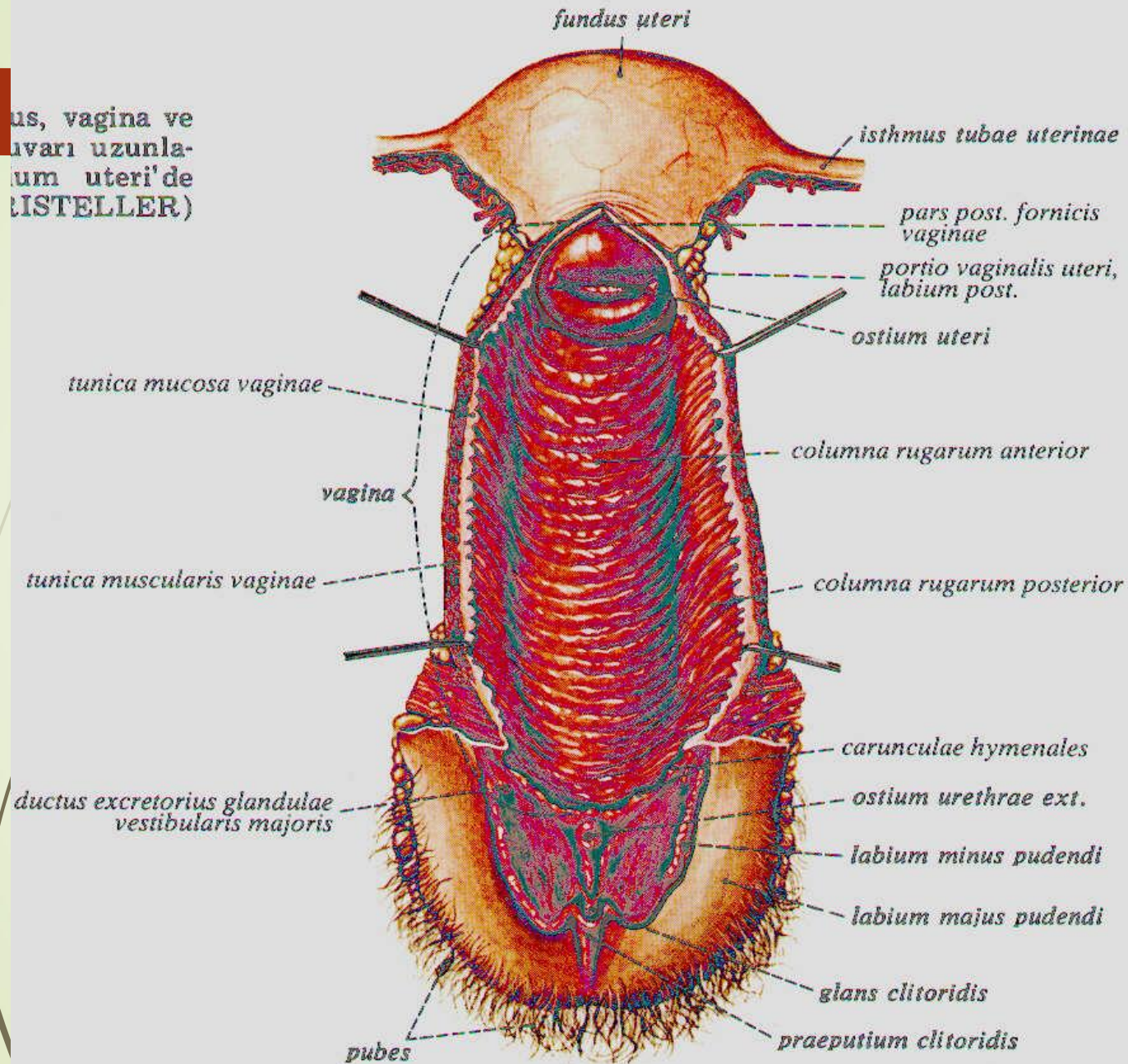
- ❑ Muskularis:

- ❑ Düz kas ve bağ dokusundan oluşur ve kaslar içte sirküler dışta longitudinal dizilim gösterir

- ❑ Adventisya:

- ❑ Parakolpiyum da denir
 - ❑ Bütün vajeni sarar ve bağ dokusu içerir

us, vagina ve
uvarı uzunla-
um uteri'de
(LISTELLER)

☐ **Arterleri:**

- ☐ Temel olarak a. iliaka internanın dalı a. Vajinalisten beslenir
- ☐ Uterin arter,medial rektal arter ve internal pudental arter de destek sağlar

☐ **Venleri:**

- ☐ Vezikal, rektal ve uterin pleksusların birleşmesiyle oluşan vajinal pleksus, v.vajinalis yolu ile v.iliaka internaya dökülür

❑ Sinirleri:

- ❑ Üst 2/3'ün innervasyonu: uterovajinal pleksus (Frankenhauser ganglionu); ağrı duyusunu ileten lifler T11-L2 seviyesinden medulla spinalise girer
- ❑ Alt 1/3 kısmın innervasyonu; n.pudendalis; ağrı duyusu lifleri S2-S4 seviyesinden medulla spinalise girerler

❑ Lenfatikleri:

- ❑ Üst 2/3 kısmının drenajı; pelvik len nodlarına (servikste olduğu gibi)
- ❑ Alt 1/3 kısmının drenajı; vulvar ve inguinal lenfatiklere (vulvada olduğu gibi)

❑ Uterus

- ❑ Embryolojik olarak paramezonefrik (müller) kanallarının orta hatta birleşmesi ile oluşur
- ❑ Mesane ile rektum arasında yer alan kas yapısında bir organdır
- ❑ Doğurmamışlarda 4x6x8cm boyutunda ve yaklaşık 70-90gr ağırlığındadır
- ❑ Korpus ve kollum(serviks) olmak üzere iki ana bölümden oluşur

❑ **Korpus:**

3 kısımda incelenir:

- ❑ **İsthmus:** Endoservikal kanal ile birleştiği bölge
- ❑ **Kornu:** Tuba uterinaların açıldığı huni şeklindeki bölge
- ❑ **Fundus:** Kornular arasındaki hattın üzerinde kalan bölge

❑ Serviks:

- ❑ Vajina içinde yer alan bölümüne **porsiyo vajinalis (ektoserviks)** denir
- ❑ Servikal kanalın uterus kavitesine açılan bölümüne **internal os**,
- ❑ Vajene açılan bölümüne **eksternal os** denir.
- ❑ Bu iki açıklık arasında kalan alan **endoservikal kanal** olarak adlandırılır ve yaklaşık 2-3cm uzunluğundadır
- ❑ Servikste az miktarda sirküler kas bulunur

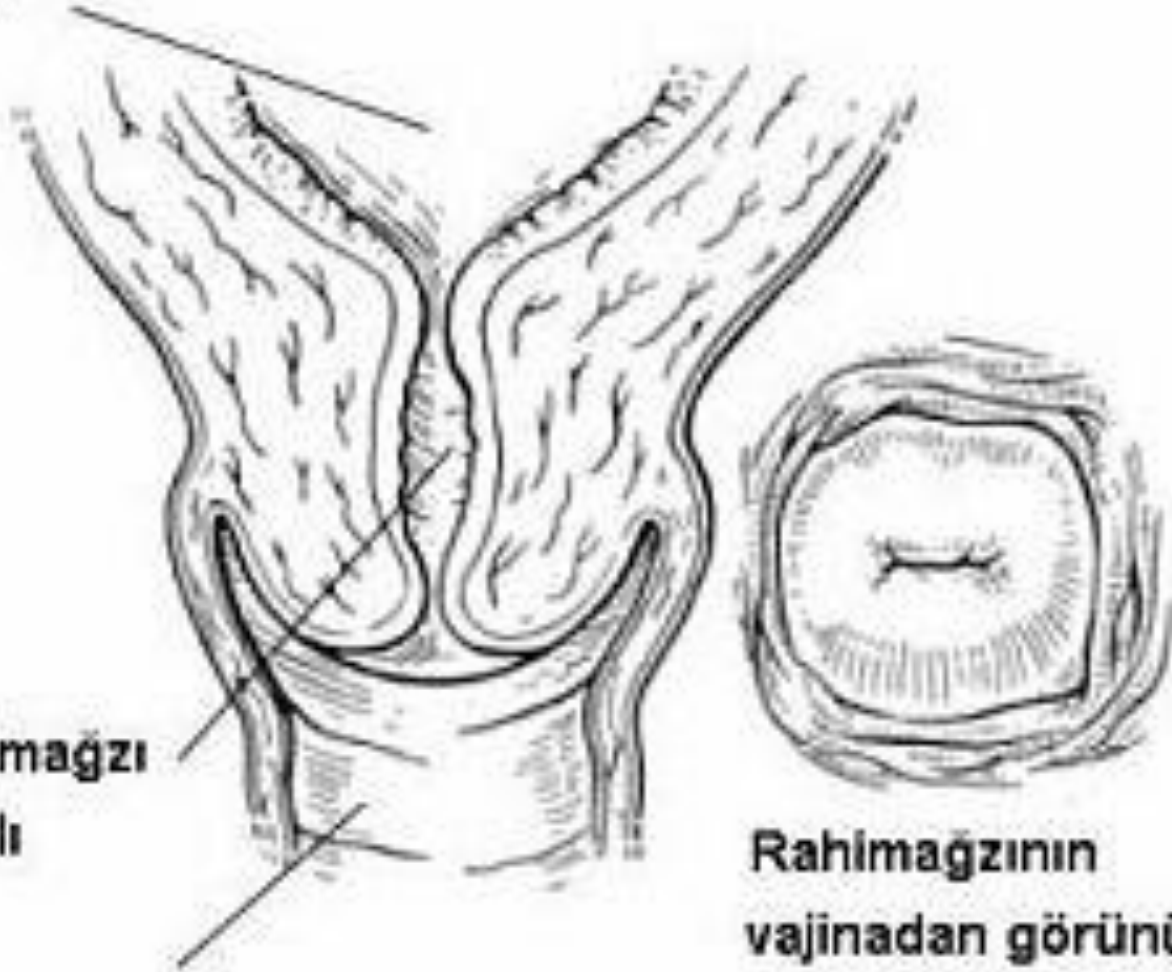

Rahim

**Rahimagzı
kanalı**

Vajina

**Rahimagzının
vajinadan görünümü**

❑ Uterin tabakalar:

- ❑ Seroza tabakası (**perimetrium**) mezotel ve ince gevşek bağ dokusundan meydana gelir (visseral periton)
- ❑ Kas tabakası (**myometrium**) 3 adet düz kas bölümünden oluşur
- ❑ Mukoza tabakası (**endometrium**) bazal (alt 1/3) ve fonksiyonel (üst 2/3) tabakadan (stratum kompaktum-stratum spongiosum) oluşur

-
-
- ❑ Uterusun ön yüzü visseral periton ile örtülüdür ve periton istmusa kadar uzanarak buradan mesaneye atlar.
 - ❑ Uterus ile mesane arasında oluşan bu çıkmaza **ekskavasyo vezikouterina** adı verilir
 - ❑ Uterusun arka yüzü de periton ile örtülüdür. Bu periton da arkada vajina sınırına kadar uzanır ve buradan rektuma atlar.
 - ❑ Uterus ile rektum arasında oluşan çıkmaza da **ekskavasyo rektouterine (Douglas çıkmazı)** adı verilir

Yumurtalık

Fallop
Tüpleri

Uterus
(Rahim)

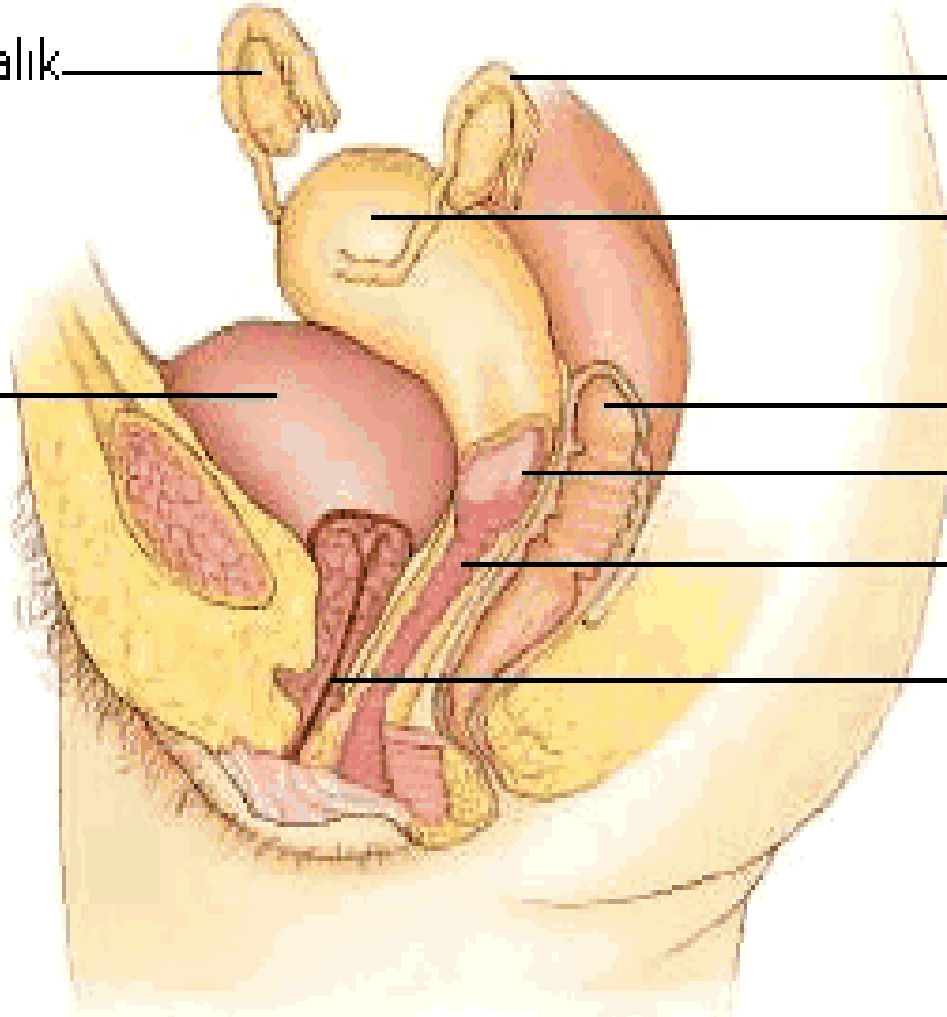
Mesane

Rektum

Cervix

Vagina

Uretra
İdrar Kanalı

❑ Uterusun ligamentleri

❑ Kardinal ligament (macendrot bağı, transvers servikal ligament):

- ❑ Serviks uteri ve vajinanın lateral forniksinden başlayıp, bilateral olarak pelvisin lateral duvarlarına uzanır.
- ❑ Uterusu yerinde tutan en güçlü bağıdır.
- ❑ İçerisinden üreter ve uterin arter geçer.

❑ Sakrouterin ligament:

- ❑ ikinci uterusu yerinden tutan en güçlü bağıdır.
- ❑ İstmus uteriden başlar,rektumu çevreler ve sakrumda biter.
- ❑ inferior hipogastrik ve sakral pleksutan gelen parasempatik ve sempatik lifleri içerir.

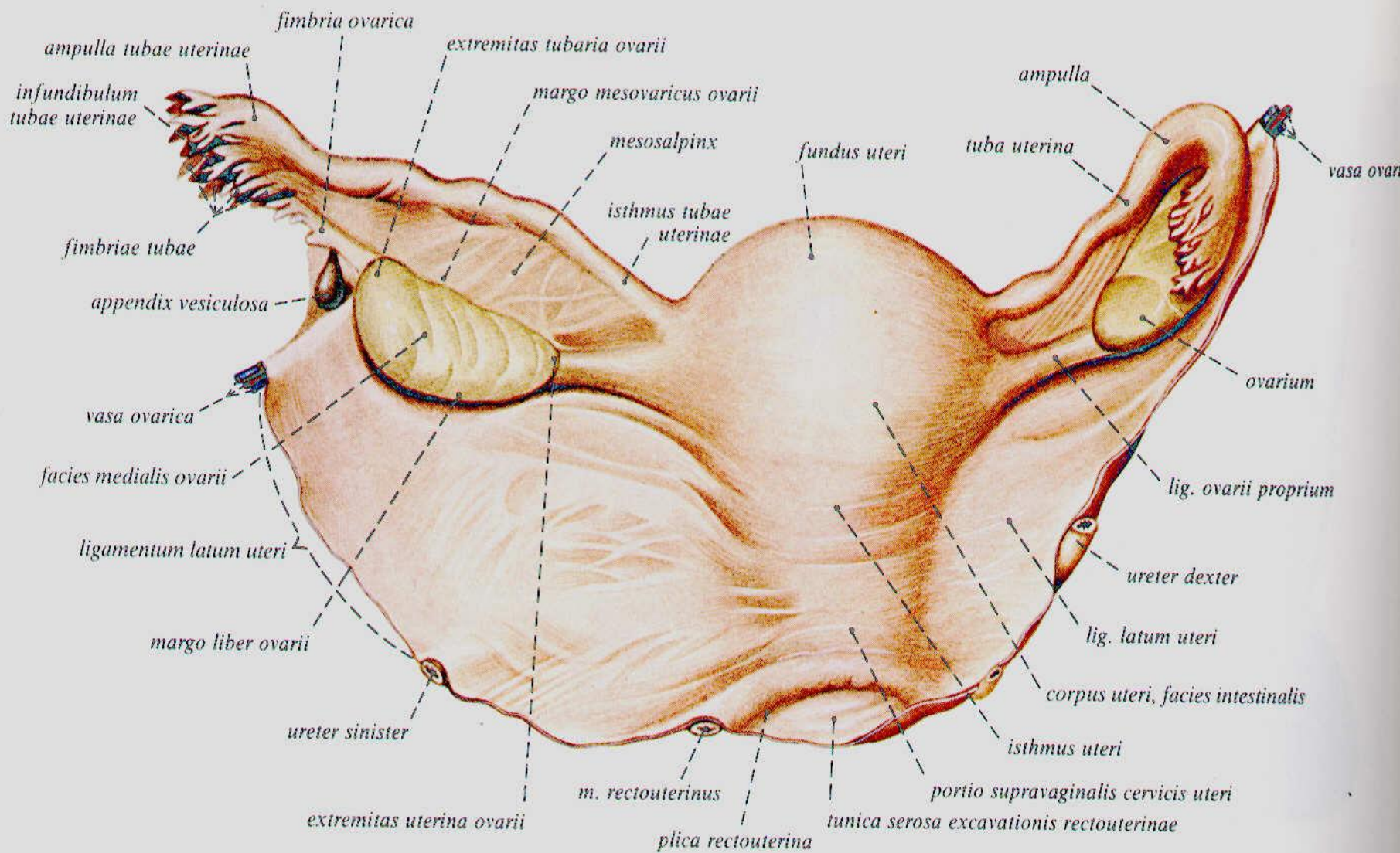
❑ **Ligamentum rotundum (round ligament, ligamentum teres uteri):**

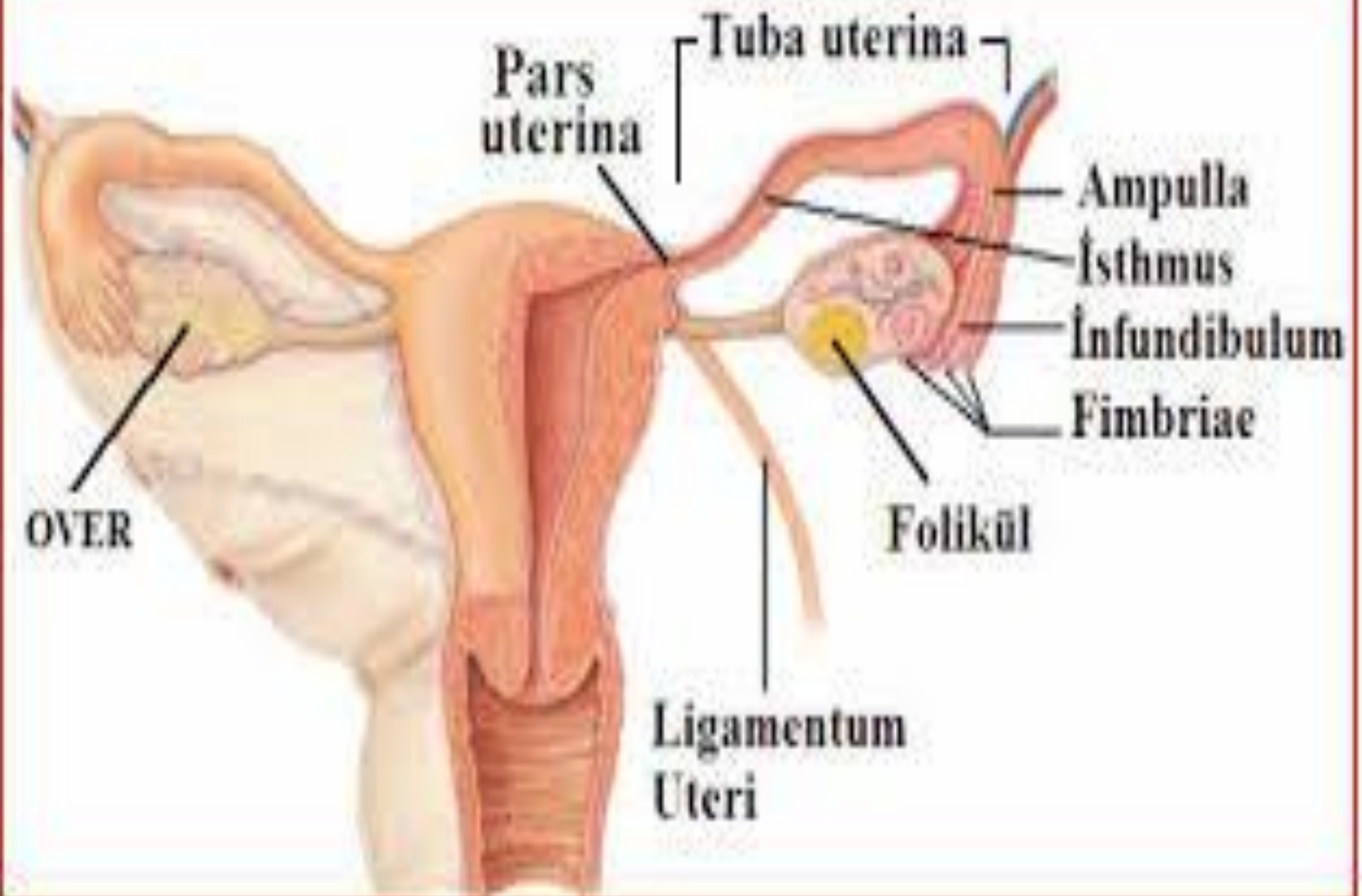
- ❑ Embryolojik olarak gubernakulumun artığıdır.
- ❑ Lig. Latum uterinin iki yaprağı arasındave tuba uterinanın ön alt kısmında bulunur.
- ❑ Uterus köşelerinden başlayarak **n.ilioinguinalis ve n.genitofemoralisin** genital dalları ile birlikte inguinal kanaldan geçerek labium majusta sonlanır.
- ❑ Uterusa yapısal bir destek sağlamaz ancak anteversiyona yardımcı olur.
- ❑ Bu ligamentin arteryal beslenmesi; **sampson arteri** tarafından sağlanır. Bu arter a.uterinin veya ovaricanın dalıdır

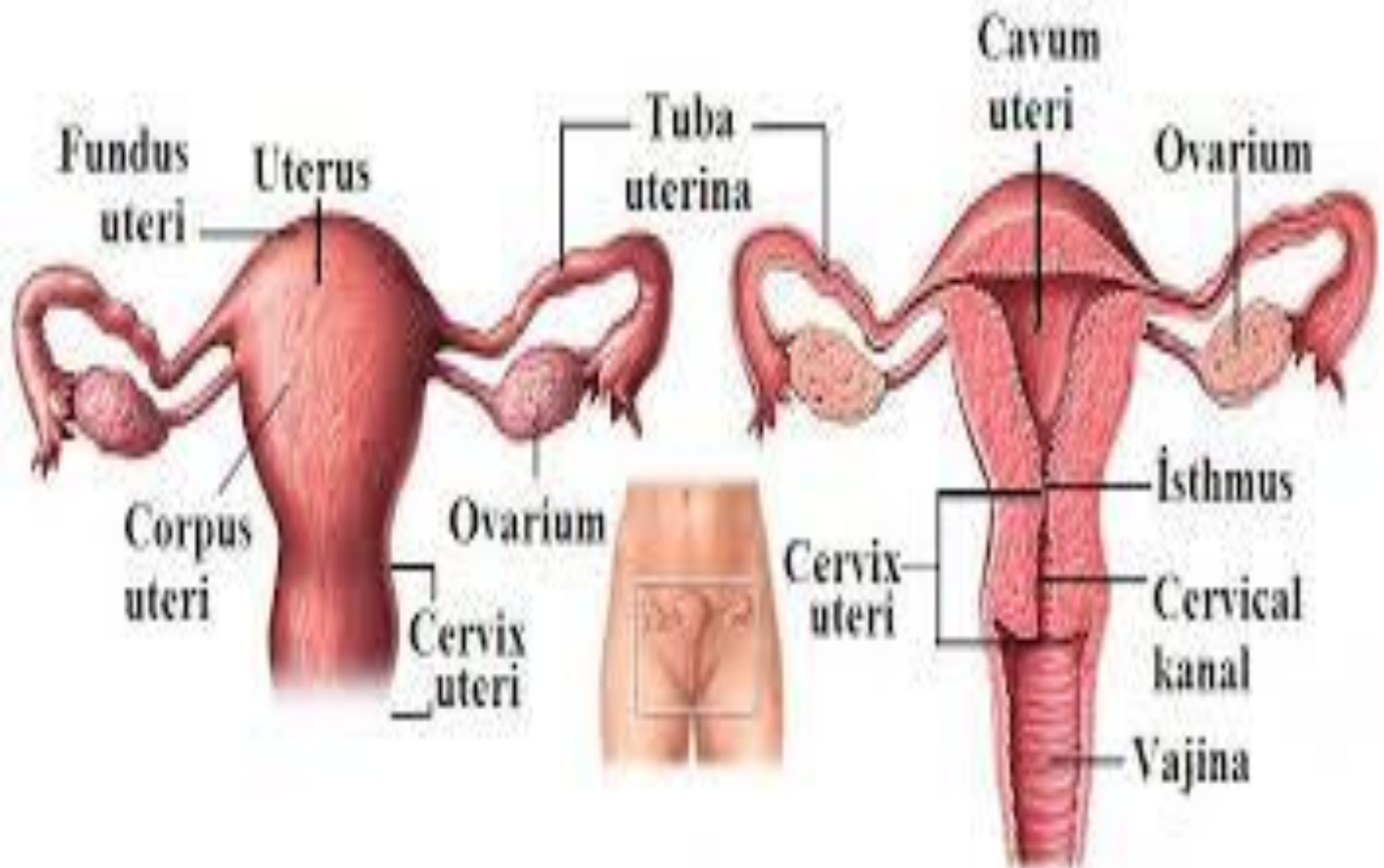

❑ Ligamentum latum uteri:

- ❑ tuba uterina, lig. rotundum ve lig.ovarii propriumu örten, uterus yanlarından pelvis duvarına kadar uzanan periton yapraklarıdır.
- ❑ Lig. Latum asıcı bir bağ değildir ve destek görevi yoktur. Uterusun yana devrilmesini önler.
- ❑ Tuba uterineyi örten üst parçası mezosalpinksi meydana getirir.
- ❑ Lig.latumun uterusu yakın iki yaprağı arasında yer alan bağ dokusuna da parametrium adı verilir.
- ❑ Paravezikal boşluğu, obturator fossayı ve iliak fossayı örter
- ❑ İnfundibulopelvik ligament içine uzanır

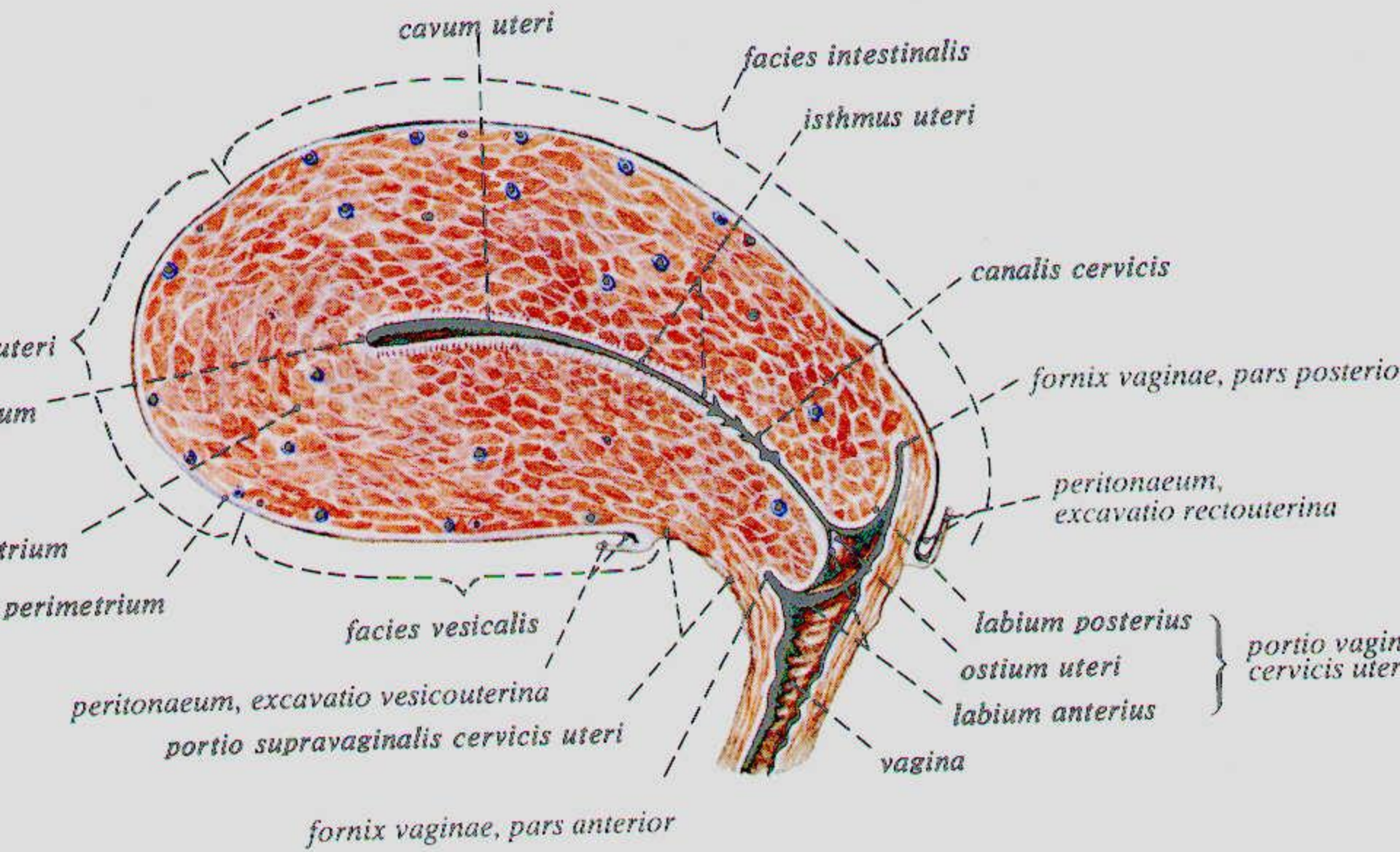

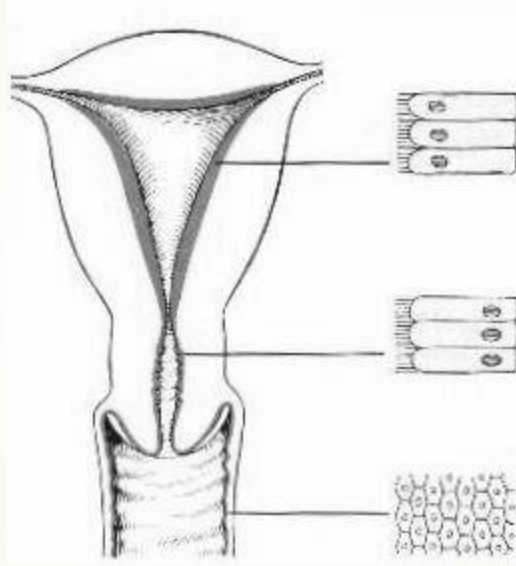

Rahim boşluğu ve rahim iç tabakası (endometrium)

- Rahimin içinde yer alan boşluk rahim iç tabakasıyla kaplanmış durumdadır. Döllenen yumurta hücresi Fallop tüplerinden geçerek endometriumu ulaştığında burada en "verimli" bulunduğu bölgeye yerleşir ve çoğalmaya ve gelişmeye başlar.
- Rahim iç tabakası her adet döngüsünde yenilenir ve gebelik oluştuğunda embriyo rahim boşluğunda gelişimini sürdürür. Gebelik gerçekleşmediğinde bu tabaka yeniden oluşturulmak üzere rahim ağzı yoluyla vajinaya, buradan da dış ortama atılır. Kanamayla beraber olan bu süreç adet kanaması adı verilir.

Şek. 303. Erişkin bir kadın vaginası'nın üst bölümü ile uterus'un sagittal kesiti.

☐ Arterleri:

- ☐ İnternal iliak arterin bir dalı olan **uterin arterler** tarafından beslenir.
- ☐ Asendan dalıyla a.ovaricalar ile desendan dalı ile de a. vajinalis ile anastomoz yapar.
- ☐ Ayrıca fundus düzeyinde karşı uterin arterden gelen dallarla da anastomoz yapar.

-
-
- ❑ Uterin arterin dallarından **arkuat arterler** uterin kaviteye **paralel** yerleşimlidir ve **yüzeyel myometriyum**u beslerler.
 - ❑ Arkuat arterlerin dalları olan **radial arterler** myometriyum **dik** açı ile geçer ve **derin myometriyum**u besler.
 - ❑ Daha sonra bu vasküler yapı sırasıyla endometriyumun **bazal** bölümünde **baziller arter** ve
 - ❑ **Fonksiyonel** bölümünde **spiral arter** adı ile seyrederek. Spiral arterler hormonal uyarılar yanıt verirler ve menstrasyon oluşumundan sorumludurlar. Spiral arterler arasında anastomoz yoktur.

❑ Venleri:

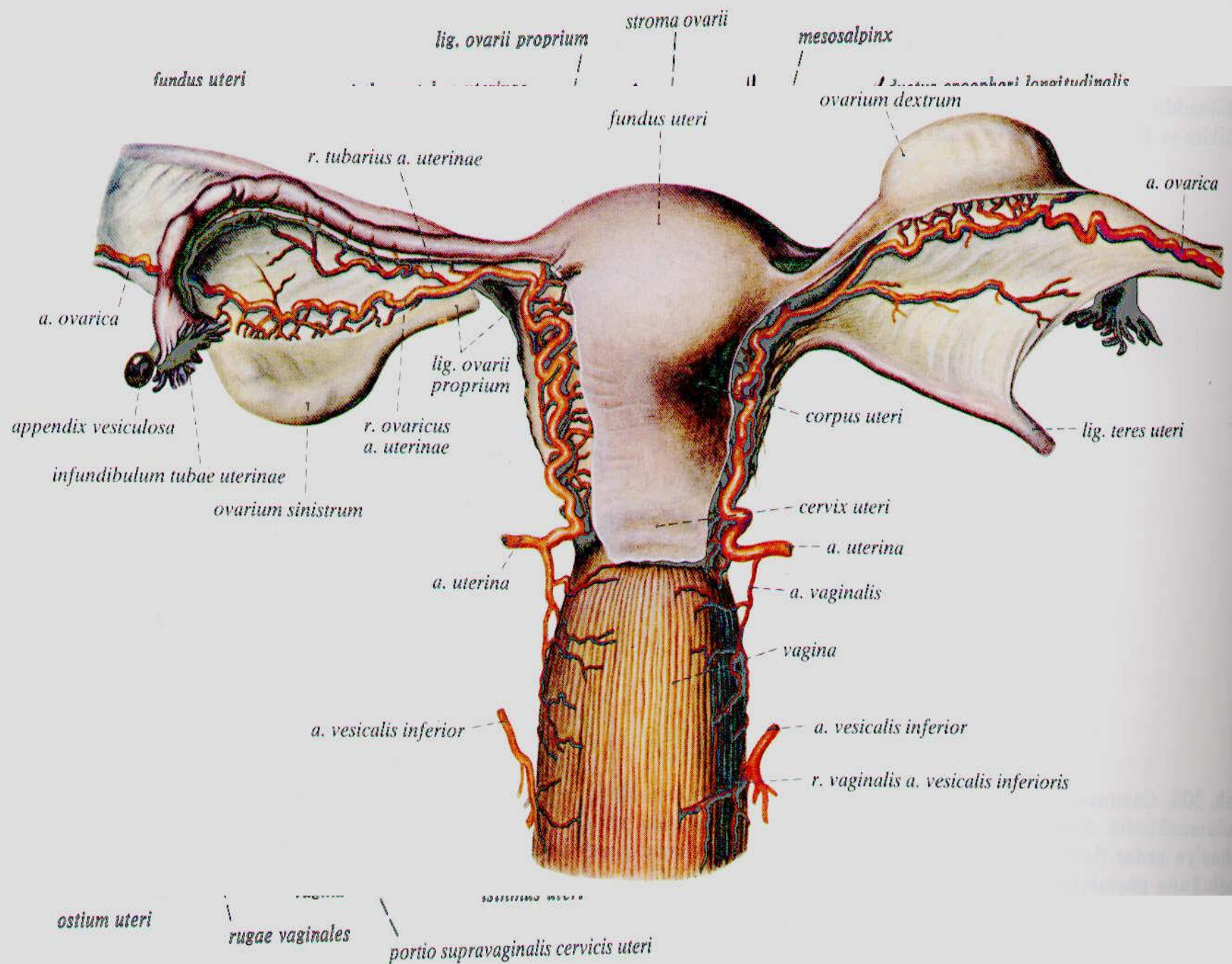
- ❑ Bir pleksus oluşturarak **vena uterinaya**, oradan da **hipogastrik (v.iliaka interna)** vene dökülür.

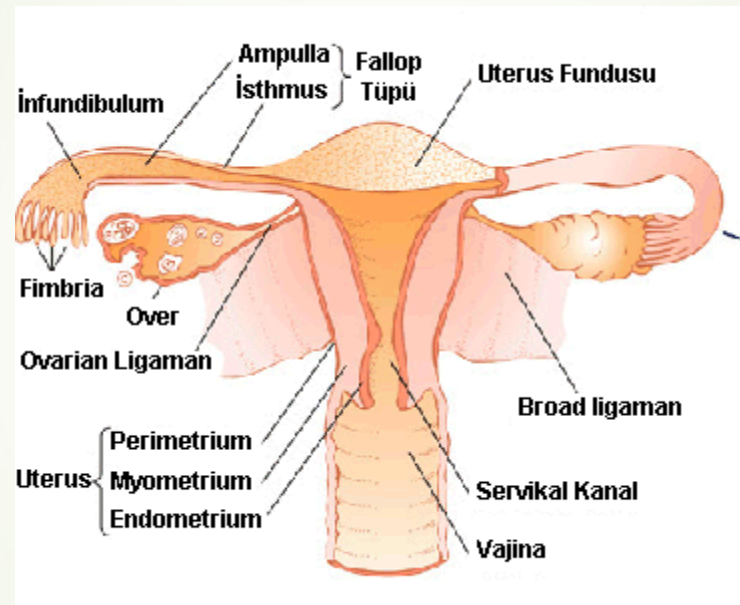
❑ Lenfatikleri:

- ❑ Serviks ve alt uterin segmentin lenfatikleri ekternal iliak zincire
- ❑ Fundus lenfatikleri paraaortik zincire
- ❑ Round ligament düzeyindeki lenfatikler süperfisyal inguinal, femoral ve ardından ekternal iliak zincire dökülürler

❑ Sinirleri:

- ❑ Uterusun invazyonu uterovajinal pleksustan (Frankenhauser ganglionu) olmaktadır.
- ❑ Uterustan kalkan ağrıyı ileten lifler T11-L2 segmentlerinden medulla spinalise girerler

❑ Fallop tüpleri (tuba uterina-salpinks)

- ❑ Uterusun her iki yanında, arkaya doğru uzanan, yaklaşık 7-12 cm.'lik iki küçük kanaldır.
- ❑ Tubalar dört anatomik bölgeye ayrılır
 - ❑ İlki, uterus kas tabakasının içinde kalan en dar ve kısa olan *interstisyel* bölümdür.
 - ❑ **İstmus**, tubanın uterusu en yakın olduğu ve kalın duvarlı bölümdür
 - ❑ **Ampulla** tubanın en uzun ve en geniş bölümüdür. Burası fertilizasyonun olduğu ve ektopik gebeliklerin de en sık görüldüğü bölümdür.
 - ❑ En dıştaki kısım ise **infundibulum** adını alır.
 - ❑ Overlere en yakın olan bu bölüm huni şeklindeki ostiyumu içerir ve bunların oositi yakalamak için yer alan saçak şeklinde uzantıları mevcuttur.
 - ❑ Bunlardan en uzun olanına **fimbria overica (Richard fimbriası)** adı verilir.
 - ❑ Diğer tubal bölümlerin aksine fimbrialar periton ile kaplı değildir.

☐ **Arterleri:**

- ☐ A. Uterina ve a.ovaricadan gelir. Her iki arter mesosalpinkste anastomoz yaparlar.

☐ **Venleri:**

- ☐ V. Uterina ve v.ovarica'ya dökülür

☐ **Sinirleri:**

- ☐ Uterovajinal ve ovaryan pleksutan (sempatik ve parasempatik gelir ama sempatik innervasyon daha belirgindir.)

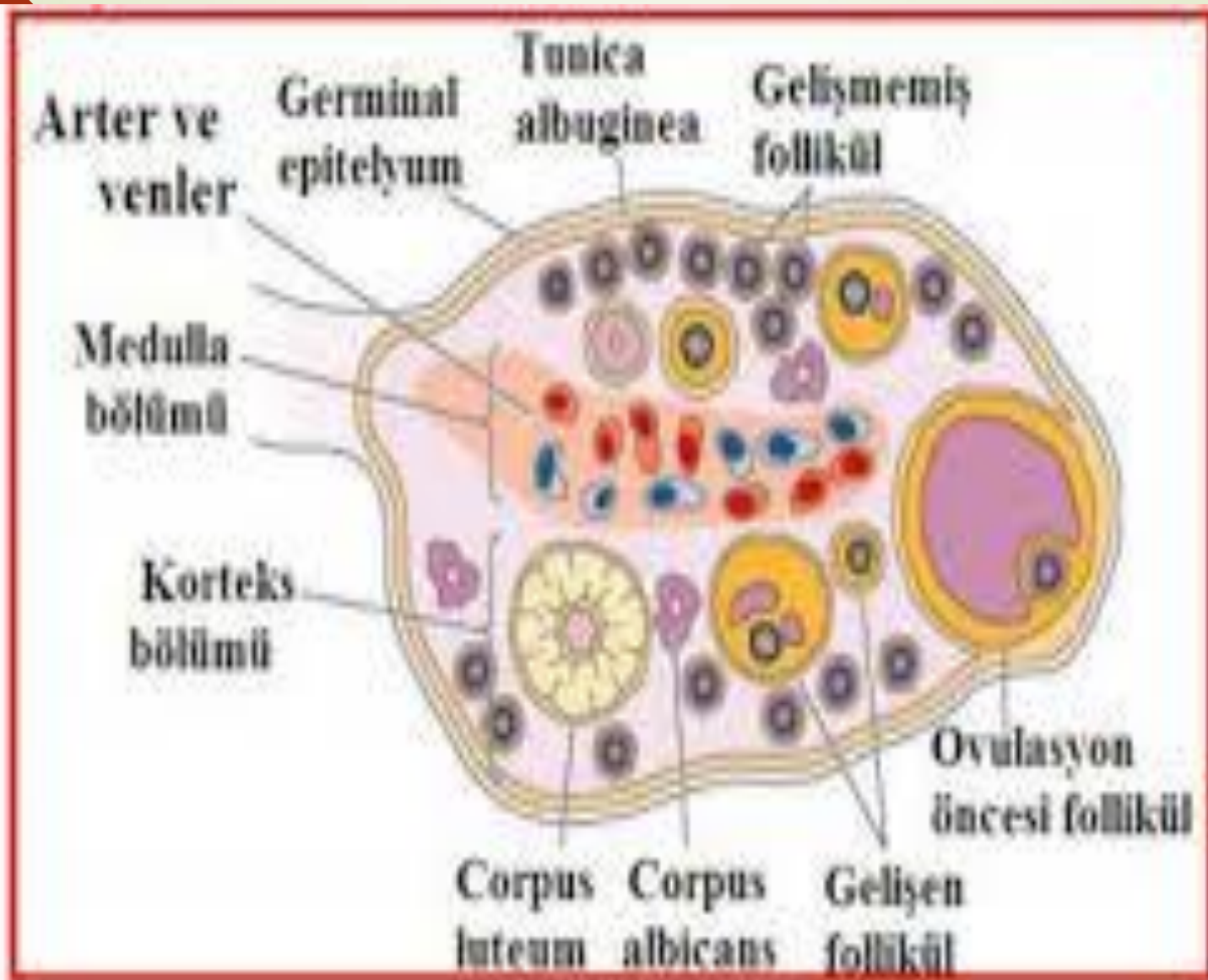
☐ **Lenfatikleri:**

- ☐ Paraaortik lenf nodlarına drene olurlar

❑ Overler

- ❑ Overler, erkekteki testislerin karşılığı olarak kadınlarda yumurtaları ve steroid hormonları üreten organlardır.
- ❑ Erişkinde iki taraflı, ortalama 3,5 cm uzunluğunda, 2 cm genişliğinde, 1,5 cm kalınlığında ve yaklaşık 7 gram ağırlığındadır.
- ❑ Overler dışta korteks, içte medulla olmak üzere iki farklı katmandan oluşmuştur.
- ❑ Kortekste, primordiyal foliküllerden Graaf foliküllerine kadar değişik gelişim aşamalarındaki yumurta bulunur.
- ❑ Daha alttaki medulla tabakası ise kan damarlarından zengin gevşek bağ dokusundan oluşur.

Şekil 2.12; Ovarial siklus

-
-
- ❑ Periton tarafından örtülmezler
 - ❑ Uterusun her iki yanında,küçük pelviste ana iliak arter bifurkasyonunun hemen altında **fossa ovaricada** yerleşmişlerdir
 - ❑ Overler hilus adı verilen bölgeden mezenterleri ile lig.latuma bağlıdırlar. Overin tüm damar ve sinir yapıları hillustan girer. Bu bölgede mezonefrik kalıntılar (rete ovarii)de bulunabilmektedir.
 - ❑ Overler **lig.ovarii proprium (utero-ovaryan ligaman)** ile uterusu asılırlar. **Gubernakulumun** artığı olan bu ligamentin içinden a.uterinain dalı olan r.ovaricus ge.er
 - ❑ **Lig. Suspensorium ovarii(infundibulopelvik ligaman)ise** overi pelvis yan duvarına asar ve içinden a.-v. Ovarica geçer

☐ Arterleri

- ☐ A. Ovarika ana kaynaktır.--- abdominal aortadan direkt çıkar
- ☐ Overin beslenmesine katkı sağlayan diğer kaynak ise uterin arterin ovaryan dalıdır.

☐ Venleri

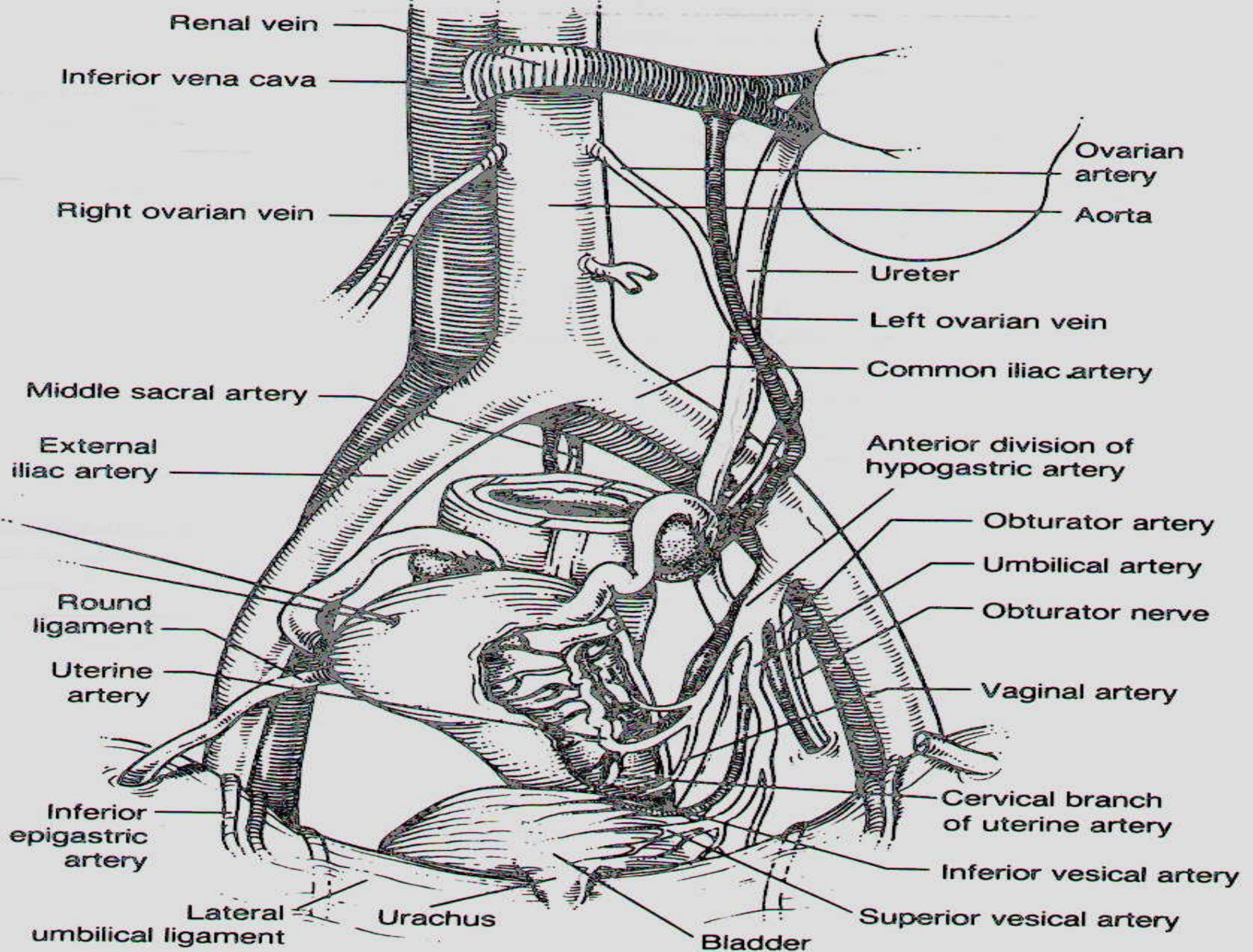
- ☐ Venler arterleri takip eder ve mesovaryum katları aasında pleksus pampiniformisi oluşturur
 - ☐ Sağ ovaryan ven vena kava inferiora
 - ☐ Sol ovaryan ven sol renal vene dökülür

☐ **Lenfatikleri:**

- ☐ Paraaortik lenf zincirine dökülür

☐ **Sinirleri:**

- ☐ Uterovajinal ve ovaryan pleksutan inerve olur
- ☐ Ağrı duyusunu ileten lifler T9-10 segmentlerinden medulla spinalise girer.

TEŞEKKÜRLER.....